

DE BRIEF AAN DE HEBREEËN

Johan Schep

DE BRIEF AAN
DE HEBREEËN

De superioriteit van de Heere Jezus

De brief aan de Hebreëën

De superioriteit van de Heere Jezus

Auteur: Johan Schep
Redactie: Hugo Bouter
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Eerste editie: 2022
Copyright: OudeSporen online uitgeverij

ISBN/EAN: 978-94-91797-60-6
NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

 Online uitgeverij
OudeSporen

'Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken door [de] Zoon, Die Hij Erfgenaam gemaakt heeft van alles, door Wie Hij ook de wereld gemaakt heeft.

Hij, Die de afstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn zelfstandigheid, Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord, heeft, nadat Hij de reiniging van onze zonden door Zichzelf tot stand had gebracht, Zich gezet aan de rechterhand van de Majesteit in de hoogste hemelen. Hij is zoveel meer geworden dan de engelen als de Naam die Hij als erfdeel ontvangen heeft, voortreffelijker is dan die van hen.'

Hebreeën 1:1-4

Inhoud

Inleiding	9
Hebreeën 1	11
Hebreeën 2	19
Hebreeën 3	28
Hebreeën 4	34
Hebreeën 5	38
Hebreeën 6	43
Hebreeën 7	49
Hebreeën 8	54
Hebreeën 9	59
Hebreeën 10	64
Hebreeën 11	69
Hebreeën 12	83
Hebreeën 13	97

Inleiding

Wij weten niet zeker wie de schrijver van deze brief is. De Heere God weet het natuurlijk wel. Ik vind het wel fijn dat wij niet precies weten wie de auteur is, want ik denk dat de Heilige Geest wil dat alle aandacht op de heilige Zoon van God valt (2 Petr. 1:21; 2 Tim. 3:16). Wij weten wel dat hij geschreven is aan een gemeenschap van Joodse mensen. De brief is uiteindelijk geschreven door de Heilige Geest, dus is hij ook voor u en voor mij bedoeld. De brief is vóór de vernietiging van de tempel te Jeruzalem in het jaar 70 na Chr. geschreven. De tempeldienst was er toen nog.

Hij is geschreven aan drie verschillende groepen Joodse mensen:

1. Gelovigen die uit het Jodendom afkomstig waren. Ze werden vanwege hun geloof in de Heere Jezus door hun eigen volk ook vervolgd (Hebr. 10:32-34; 12:4). Zij liepen gevaar dat zij het nieuwe met het oude bleven mixen, met zijn rituelen en zijn symboliek (Deut. 19:19). Zij waren zwak, door onrein te noemen wat de Heere reeds rein verklaard had (Mark. 7:19; Hand. 10:15; Rom. 14:1-12; 1 Kor. 8:9 en 1 Tim. 4:1-5). Zij hadden al leraren van het Woord moeten zijn (Hebr. 5:12).
2. Joodse mensen die intellectueel overtuigd waren, maar de Heere Jezus nog niet als hun Heer en Heiland aanvaard hadden. Zij hadden de eer van mensen liever dan de eer van de Heere God (Joh. 12:42-43; Hebr. 2:1-3a; 6:4-6; 10:26).

3. Joodse mensen die nog niet geheel overtuigd waren (Hebr. 9:11-15, 28). Het eerste of het oude verbond was ook niet slecht of verkeerd, de Heere had het Zelf gegeven. Maar het was onvolmaakt en tijdelijk. Het was voor gewone mensen gevaarlijk in Gods nabijheid te komen (Ex. 33:20). Het volk had een volmaakte Hogepriester en een volmaakt Offer nodig! De Heere Jezus heeft dat ook voor honderd procent vervuld (Hebr. 8:1; 10:10-14). Het nieuwe verbond geeft ons een betere hoop, een beter verbond, betere beloften, een beter offer en ook een beter Vaderland, het hemelse Jeruzalem. Alles is nu eeuwig, en het is ook volmaakt.

Het was voor deze Joden moeilijk om helemaal afscheid te nemen van het oude verbond. Zij mochten niet in de synagoge komen en werden meer geminacht dan de heidenen. Paulus, die ook een opnieuw-geboren Jood was, schrijft:

Niet hij is een Jood, die het in het openbaar is; en niet dat is de besnijdenis, die in het openbaar in het vlees plaats vindt. Maar hij is wel een Jood die het in het verborgene is en dat is de ware besnijdenis: die van het hart; dit is naar de geest en niet naar de letter. Zijn lof is ook niet uit de mensen, maar uit de Heere God (Rom. 2:28-29).

Wij zouden de Heere God nooit kunnen leren kennen, als Hijzelf niet gesproken had (Hebr. 1:1).

Hebreeën 1

De beloofde Messias

God komt Zelf naar ons toe in het evangelie. Hij komt in Zijn Zoon om ons op te zoeken, omdat wij reddeloos verloren zijn (Luk. 19:10). De Heere sprak al vele malen door Zijn profeten, soms door een visioen, een gelijkenis of een schaduwbeeld. Het waren verschillende manieren, maar het was altijd de Heere God, Die tot het volk sprak. Maar de volle openbaring van God Zelf vond plaats in Zijn Zoon. Als een Jood hoorde over de 'laatste dagen', dacht hij aan de tijd van de komende Messias (Jer. 33:14-16; Mi. 5:1-4 en Zach. 9:9, 16). Zelfs de Samaritaanse vrouw wist dat ook (Joh. 4:25).

De openbaringen aangaande de Messias gingen vroeger in fasen. Bij Juda ging het om de juiste stam, bij Micha om de juiste stad. Bij Daniël was het de juiste tijd, en bij Maleachi de juiste voorloper. Bij Jona ging het om Zijn dood en opstanding. Alle voorzeggingen zijn vervuld in de Heere Jezus. Daaraan mogen wij niets meer toevoegen (Openb. 22:18-19). De Heere Jezus is ook méér dan alle openbaringen in het Oude Testament. De Heere God openbaarde minstens in twee plaatsen Zijn geheimen (Jer. 23:18, 22; Am. 3:7). De profeten schreven het op, maar begrepen het nog niet volledig

(1 Petr. 1:10-11). Er zijn meer dan 300 voorzeggingen over Christus' eerste komst en meer dan 600 voorzeggingen aangaande Zijn tweede komst. Want hoeveel beloften van God er ook zijn, in Hem is het Ja; daarom is ook door Hem het Amen, tot heerlijkheid van God door ons (2 Kor. 1:20).

De heerlijkheid van Christus

Wij lezen in Hebrëeën 1:2-3 over zeven aspecten van de heerlijkheid van de Heere Jezus:

1. Hij is de Erfgenaam van alles.

Als Jezus de Zoon van God is, dan is Hij de Erfgenaam van alles wat God bezit. Het is geprofeteerd in Psalm 2:6-9 en Psalm 89:28. Jezus is de Schepper en de Onderhouder van alle dingen (Kol. 1:16). Alle eer komt Hem toe! (Rom. 11:36). Dit toont ons dat de Zoon één is met Zijn Vader (Joh. 10:30). De toekomst is ook van de Zoon (Openb. 5:6; 11:15). Hij is Heer en Messias (Hand. 2:36). Toen Hij op aarde kwam, was Hij arm (Luk. 9:58). Zelfs Zijn kleding werd van Hem afgepakt toen Hij gekruisigd werd. Als Hij terugkomt, zal Hij alles beërven (Rom. 8:16). Allen die in Hem geloven, zijn ook mede-erfgenamen. Zij zullen alle dingen met Hem beërven, tot in alle eeuwigheid.

2. Hij is de Schepper van hemel en aarde.

De Heere Jezus is de Middelaar, door Wie de Vader alles geschapen heeft (Joh. 1:3). Het feit dat de Heere Jezus als de Schepper *iets uit niets kan maken*, is het bewijs dat Hij God is. De schepping verlangt naar herstel van het originele begin (Rom. 8).

3. Hij is de afstraling van Gods heerlijkheid.

Niemand kan de Heere God zien. De Heere Jezus is het licht van God, dat in onze harten schijnt (2 Kor. 4:6). Zonder Gods Zoon is er alleen duisternis. De duivel is op aarde de god van deze wereld en hij heeft de mensen verblind (2 Kor. 4:4).

4. Hij is de afdruk van Zijn aanwezigheid.

Jezus is het beeld van de onzichtbare God, de Eerstgeborene van de schepping (Kol. 1:15; 2:9). Want in Hem woont heel de volheid van de Godheid lichamelijk.

5. Hij draagt alle dingen door Zijn kracht.

Het universum hangt om zo te zeggen aan de hand van de Heere Jezus, en Hij doet dat door Zijn Woord. Het gebeurt zonder moeite, en ook voor mij (Fil. 1:6). Ik vertrouw erop dat Hij Die in u een goed werk begonnen is, dat voltooiën zal tot op de dag van Jezus Christus.

6. Hij voorziet in de reiniging van al onze zonden.

Dit is de eerste belofte van het Nieuwe Testament (Matt. 1:21; Hebr. 9:22; 1 Petr. 1:18-19; 1 Joh. 1:7). Je kunt er niets aan doen dat je in zonde geboren bent, maar je hoeft niet in je zonden te sterven (Joh. 8:21). Jezus stierf voor al onze zonden.

7. Jezus is verhoogd en zit nu op de hoogste plaats.

In de tabernakel en de tempel waren geen stoelen. Het was de verantwoordelijkheid van de priesters om constant te offeren. Nadat de Heere Jezus de woorden uitriep: ‘Het is volbracht’, scheurde het voorhangsel en ging de weg open naar God. De plaats waar de Heere Jezus nu zit, is de plaats van eer en autoriteit, rust en voorbede (Hebr. 7:25).

Wat betekent dit voor ons? Als wij de Heere Jezus afwijzen, dan sluiten wij de toegang af tot alles wat Hij ons wil aanbieden; en dat heeft eeuwige gevolgen. Als wij Hem aanvaarden, ontvangen wij alles wat Hij heeft. Er zijn slechts twee keuzes!

‘Andere mannen hadden draden van de waarheid; maar de Heere Jezus nam al die draden en weefde er een prachtige mantel van, trok die aan en Hij kwam tevoorschijn bekleed met alle waarheid van God’ (Charles Haddon Spurgeon).

Hoger dan de engelen

De Heere Jezus is meer dan de engelen (Hebr. 1:4; 2:9). Engelen hebben een hogere positie dan gevallen mensen. Zij hebben geen vlees en bloed, maar kunnen de gedaante van mensen aandoen (Hebr. 13:2). Zij kunnen ook in andere vormen zichtbaar zijn (Matt. 28:3-4). Zij kunnen zich niet voortplanten. Zij hebben emoties (Luk.

15:10). Zij kunnen prediken (Gal. 1:8). Ze zijn tegelijk geschapen (Kol. 1:16).

Er zijn ook veel engelen die gevallen zijn; zij bestaan nog als demonen, want zij kunnen niet sterven (Openb. 12:4). Engelen waren eerder dan de mensen geschapen. Er zijn er veel (Dan. 7:10; Openb. 5:11). Ze zijn goed georganiseerd en er zijn verschillende rangen (cherubim, serafim). Er zijn ook engelen die een naam hebben (Michaël, Gabriël, en Lucifer). Als wij in de Heere Jezus zijn en de wapenrusting aandoen, overwinnen wij de boze machten (Ef. 6:10-18).

De Joodse mensen geven de engelen een te hoge positie. Toen de Heere zei: 'Laat Ons mensen maken naar Ons beeld', weten wij dat Hij sprak tegen de Drie-ene God. De Joden leren dat de Heere tot Zijn engelen sprak. Het oude verbond is door engelen tot Zijn volk gekomen (Hand. 7:51-53; Gal. 3:19). Engelen mogen wij niet aanbidden (Kol. 2:18). De wereld wordt nu geregeerd door een gevallen engel, die de overste van de wereld is (Joh. 12:31; 14:30).

De schrijver gaat nu uitleggen dat de Heere Jezus meer is dan alle engelen. In Hebreeën 1:4a staat: *Hij is zoveel meer geworden dan de engelen*. De boodschap is zo duidelijk. Op welke gebieden is de Heere Jezus dan meer?

a) Jezus is meer in Zijn titel (Hebr. 1:4-5).

Hij heeft een betere naam. Een engel is een dienstknecht of boodschapper. Tegen de Heere Jezus zegt Hij: U bent Mijn Zoon (Ps. 2:7 en 2 Sam. 7:14). Hij is, was en blijft door Zijn goddelijke natuur altijd Gods eeuwige Zoon. Door Zijn menselijke natuur is Hij nu Gods Messiaanse Zoon geworden. Het eeuwige zoonschap

van de Heere Jezus is iets anders dan Zijn Messiaanse zoonschap. Het woord 'wezen' of zelfstandigheid in vers 3 is tijdloos en het vertelt wat Hij is, want het woord 'geworden' in vers 4 wijst erop wat Hij in de tijd wordt. De titel Messiaanse Zoon verwerft Hij vanwege Zijn volbrachte werk, de opstanding en ook de menselijke natuur.

b) Jezus is meer in Zijn aanbedding (Hebr. 1:6).

De engelen aanbidden de Zoon. Zij hebben Hem reeds aanbeden als God en nu worden zij opgeroepen Hem als de Zoon te aanbidden. Het woord Zoon heeft niets te maken met de tijd, maar wel met Zijn titel als God (Kol. 1:15, 18). Wereld betekent de plaats die bewoond is. Het woord 'vervolgens' betekent ook 'opnieuw', en het heeft te maken met Zijn wederkomst. De engelen reageren ook met vreugde (Ps. 97:7; Openb. 5:1). Bij Zijn wederkomst wordt de Heere Jezus door iedereen gezien als de Hoogste en is Hij meer dan de engelen. De titel 'Eerstgeborene' duidt op Zijn waardigheid. Aanbedding is gericht op de Heere God en de Heere Jezus! Het is duidelijk dat Gods Messiaanse Zoon honderd procent Gods eeuwige Zoon is.

c) Zijn karakter als honderd procent God en honderd procent Mens (Hebr. 1:7).

De engelen zijn geschapen geesten, en Hij maakt Zijn dienaars tot een vuurvlam (Ps. 104:4). Het woord 'geest' is ook wind of adem. Vuurvlam heeft te maken met gericht (Gen. 19:13). De engelen brachten de boodschap van het gericht over Sodom (Ps. 78:49). De Zoon is ook de eeuwige God (Joh. 5:18; 10:30; 1 Tim. 3:16; Hebr. 1:8; 1 Joh. 5:20). De Zoon heeft een eeuwige troon en ook een koninklijke scepter.

In Hebreëën 1:9 zien wij de andere kant van de Heere Jezus: Zijn menswording. Hij is voor eeuwig de verheerlijkte, sympathieke, meelevende en biddende Mens, Die in de hemel gezeten is en tevens de liefdevolle Zaakwaarnemer voor ons is. De Heere Jezus houdt van rechtvaardigheid (Jak. 1:17; 1 Joh. 1:5; Ps. 119:117). Dit is het prachtige karakter van de Zoon. Zo is het karakter van de tegenstander totaal niet! De Zoon gehoorzaamt met passie en Hij gaat verder dan Zijn metgezellen. David gehoorzaamde de Heere ook met toewijding. Hij schrijft in Psalm 119:60 het volgende: 'Ik heb mij gehaast en ik heb niet gearzeld om al Uw geboden in acht te nemen'.

d) Zijn eeuwigheid als de Schepper (Hebr. 1:10).

Hier zien wij de Heere God ook tegen de Heere Jezus spreken als de Schepper (Ps. 102:25-27). De Heere Jezus was zonder begin en ook zonder einde (Hebr. 13:8). Wij verslijten onze kleding. Hemel en aarde, het werk van Zijn handen, vergaan ook. Alleen de Heere Jezus blijft voor eeuwig Dezelfde. Engelen zijn door Hem geschapen, maar niet allen bleven trouw en hun wacht het oordeel (2 Petr. 2:4).

e) Zijn verheven soevereiniteit, ook over de engelen (Hebr. 1:13).

In dit vers staat: Tegen wie van de engelen heeft Hij ooit gezegd: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik al Uw vijanden neergelegd heb als een voetbank voor Uw voeten? Dit heeft de Heere God nog nooit tegen de engelen gezegd, maar wel tegen de Heere Jezus. En eens zal iedere knie zich buigen voor de Heere Jezus (Fil. 2:11; 1 Kor. 15:25). De Heere Jezus zit. Maar het werk van de engelen is nooit klaar! In scherp contrast met de verheven positie van de Heere Jezus zijn de

engelen dienaren, dienende geesten (Hebr. 1:14). Daarom moeten en kunnen zij ook gehoorzamen.

Wij zijn mede-erfgenamen, en engelen zullen de gelovigen tot in eeuwigheid dienen. De zaligheid beërven betekent: volkomen gered worden in verleden, heden en toekomst. Wat het verleden betreft, is de gelovige gered van de straf van de zonden. Wat het heden betreft, redt en bewaart de Heere Jezus ieder die door Hem tot God gaat. Dat kan Hij doen, omdat Hij altijd leeft om voor hen te bidden (Hebr. 7:25). Wat de toekomst betreft, is er volkomen heil wanneer de Heere Jezus voor de tweede keer verschijnt (Hebr. 9:28). Als de gelovigen bij Hem in de hemel zijn en Hij de erfenis in bezit neemt (Hebr. 2:5-9a). De toekomstige wereld is niet onderworpen aan de engelen, maar wel aan de Heere Jezus als de tweede Adam – samen met de herstelde mens (vgl. Gen. 1:26-31).

Hebreeën 2

Inleiding

Als de Heere God een reactie verwacht van mensen die de wet ontvangen hebben door middel van engelen, hoeveel te meer verwacht de Heere dan nu een reactie van ons, die zo'n groot heil hebben ontvangen in Zijn Zoon, de Heere Jezus. Laten wij de Zoon aanbidden en Hem kussen als onze Heer en Heiland. Instemming met het hart van de Heere God zien wij in de hele Hebreeënbrieven.

In de eerste verzen van hoofdstuk 2 lezen wij de eerste van de vijf waarschuwingen in deze brief. Iedere waarschuwing wordt ook krachtiger, naarmate je deze brief leest. Het is voor de schrijver niet alleen belangrijk om de Heere Jezus te verhogen, het is ook belangrijk met een bewogen hart een uitnodiging te doen! Er moet een passie zijn voor de mensen om op het gepredikte woord te reageren; en er moet een passie zijn in iedere spreker om mensen tot een beslissing te brengen. Het zondigen van gelovigen is veel erger dan het zondigen van de ongelovigen (vs. 1-4).

Lessen uit dit hoofdstuk

Verzen 1-4: Het woord 'afdrijven' is hetzelfde als er gebeurt met een schip, dat zonder koers vaart (Spr. 4:20). De engelen hielpen de Heere om de Torah te brengen (Hand. 7:38, 53). De Heere bestrafte ook ieder mens, die de wet niet hield (Deut. 27:26; Hebr. 10:28).

Nu gaan we van het mindere naar het meerdere. Als wij gestraft worden wanneer wij de wet niet houden, hoeveel te meer geldt dit wanneer wij het Goede Nieuws afwijzen. Aan wie veel gegeven is, van hen wordt veel meer verwacht! De Heere bevestigde Zijn boodschap met tekenen en wonderen (Joh. 6:1-14; 25-29; 11:1-44). Het doel hiervan was om de waarheid van het evangelie te bewijzen. Wij hebben nu vandaag het hele Woord van God.

Verzen 5-8: Wij zagen dat de Heere Jezus als de Zoon van God meer is dan de engelen. Wij zien ook dat Hij meer is dan de engelen als de Zoon van mensen (Dan. 10; Ef. 6:10-18). De regering van de wereld is in de handen van goede en verkeerde engelen. De wereld die vergaat, is ook niet de wereld die komt! Het was de bedoeling van de mens dat hij zou regeren op aarde (Ps. 8:4-9). De mens was de koning vóór de zondeval. Het woord 'de mensenzoon' betekent iemand die als mens geboren is. De Heere heeft een toekomst voor de mensen. De mens is voor een tijd lager dan de engelen, want engelen kunnen niet sterven (Dan. 7:18, 27; Luk. 20:36). De heiligen zullen voor eeuwig gaan regeren (Ef. 1:20-21; Openb. 3:21). Wij zullen in de toekomst ook over de engelen regeren. Toen Adam zondigde,

verloor hij zijn scepter en kroon (Gen. 3:14; 6:6, 7). De aarde regeert nu de mens. De mens vecht constant tegen de aarde. Steeds verliest de mens en sterft hij of zij. Uiteindelijk sterft deze wereld ook (Rom. 8:18-21).

Verzen 9-10: De Heere Jezus is onze Plaatsvervanger geworden. Voor een korte tijd werd Hij minder dan de engelen. Hij deed iets wat engelen niet kunnen, dat is sterven (Luk. 20:36). De dood was een pijnlijke ervaring voor Hem. Hij droeg de vloek in onze plaats en dronk de beker van Gods toorn. Hij leed voor al onze zonden. Hij dronk de oordeelsbeker leeg. Die hoeft ik nooit meer te drinken. De Heere Jezus koos ervoor en kreeg de genade ervoor! Doordat Jezus Zichzelf vernederde, is Hij ook zo verhoogd. Jezus is niet alleen de Schepper, maar ook Degene Die alles bedacht heeft.

Verzen 11-14: Wij zijn geheiligd en rechtvaardig verklaard. Hij Die heiligt is Jezus, en zij die geheiligd worden zijn alle gelovigen. Als de Heere God mij ziet, ziet Hij het volmaakte leven van Zijn Zoon (2 Kor. 5:21; Hebr. 10:10, 14). Onze positie is dat wij heilig zijn. Wij zijn uit één Vader, en dat is de Heere God. Wij worden broeders van de Heer genoemd, omdat wij het eeuwige leven met Hem delen. Hij heeft alle redenen om Zich over ons te schamen, maar Zijn leven is in mij (vs. 14). Leven in angst om te sterven is het wapen dat de satan gebruikt, omdat het zo absoluut is. Jezus moest sterven als Mens om de kracht van de dood te vernietigen. De dood kan mij nu niet meer intimideren, en Zijn dood is de unieke weg naar de heerlijkheid.

Verzen 15-17: Hij is onze volmaakte Heiland, omdat Hij ook zo meelevend is. De engelen hebben geen hulp nodig. Wij hebben Zijn hulp nodig als gevallen mensen. Hij helpt ons in onze verzoeken,

en om één met ons te blijven (Hebr. 2:18; 4:14-16). Hij is onze Redder. Hij kwam niet alleen om voor ons te sterven. Hij weet ook wat wij nodig hebben en Hij weet hoe Hij ons kan helpen. Niemand is zoals Hij!

Waarom is de Heere Jezus niet minderwaardig in Zijn mensheid?

De volgende notities bij dit thema:

a) Verzen 5-9: Doordat Jezus Mens werd, had Hij de mogelijkheid het domein van de mens in handen te nemen. Adam en Eva hadden eens ook die heerschappij.

b) Verzen 10-13: Doordat Jezus Mens werd, had Hij de mogelijkheid mensen tot heerlijkheid te leiden. Christus is niet alleen de laatste Adam, maar Hij is ook de Leidsman van onze behoudenis. Hij is één met ons en wij zijn ook één met Hem!

c) Verzen 14-16: Doordat de Heere Jezus Mens geworden is, heeft Hij de satan al zijn wapens ontnomen, heeft Hij ons bevrijd van de dood en ook de angst hiervoor weggenomen. De autoriteit van de dood is uiteindelijk in de handen van de Heere (Deut. 32:39). De satan kan alleen doen wat de Heere God toelaat (Job 1:12; 2:6). De Heere Jezus kwam niet als een engel om de gevallen engelen te redden (2 Petr. 2:4; Openb. 12:7-9). Hij werd minder dan de engelen. Hij

werd Mens, en koos ervoor om als Jood te komen en een deel van het nageslacht van Abraham te worden.

d) Verzen 17-18: Doordat de Heere Jezus Mens werd, is het mogelijk dat Hij onze meelevende Hogepriester is. Engelen kunnen nooit in onze zwakheden komen, maar de Heere Jezus wel. Hij was hongerig, moe en is in alles verzocht. Hij weet wat het is om hulpeloos te zijn. Hij weet het als mensen Hem vals beschuldigen. Eli, de hogepriester, was niet zo (1 Sam. 2:27). De Heere Jezus is barmhartig en trouw. Wat gebeurt er als wij zondigen? Dan staat Hij klaar om ons te helpen. Als Hogepriester kan de Heere Jezus ons de genade geven om niet te zondigen. Als wij toch zondigen, hebben wij een Advocaat, Die voor ons pleit vanaf Gods troon. Jezus vergeeft ons direct als wij onze zonden belijden (1 Joh. 2:1). Hij schaamt Zich ook niet om ons Zijn broeders te noemen. Schamen wij ons wel voor Hem?

Onze Heer en Heiland, Jezus Christus, is ook op ieder gebied volmaakt! Hij is het Hoofd van het lichaam, namelijk van de gemeente. Hij Die het begin is, is de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in alle dingen de Eerste zou zijn (Kol. 1:18).

De zaligheid is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven, waardoor wij zalig moeten worden (Hand. 4:12).

Het Joodse volk kon en kan het niet bevatten dat God Mens geworden is. Nog minder kunnen zij bevatten dat God als een Mens stierf. Waar het evangelie ook werd gepredikt, dit moest altijd duidelijk

uitgelegd worden (Hand. 17:2-3). Het evangelie van de Heere Jezus Christus is ook totaal niet naar de mens (Gal. 1:11).

Er zijn vijf dingen die de Heere Jezus volbracht als de volmaakte Redder

1. De basiswaarheid is dat de Heere Jezus onze Plaatsvervanger is (vs. 9).

De Heere Jezus, Die de engelen schiep, werd voor een korte tijd minder dan de engelen. Hij stierf, zodat Hij voor ons allen de Plaatsvervanger kon zijn. De ziel die zondigt, die zal sterven (Ezech. 18:4). Het loon van de zonde is de dood (Rom. 6:23). De Heere Jezus, Die nooit gezondigd heeft, stierf in onze plaats (2 Kor. 5:21). Er is geen evangelie zonder dit plaatsvervangend sterven. De Schepper van de engelen vernederde Zich en stierf. Engelen kunnen niet sterven. Jezus deed voor ons wat de engelen niet voor ons konden doen. Het was geen gemakkelijke dood! Daarom staat er: *'het lijden van de dood'*. De dood die Hij smaakte, was de vloek van de zonde (Gal. 3:13; 4:4-5). De Heere Jezus droeg de zonden van al de Zijnen.

2. De Heere Jezus is in alles ook de Leidsman van onze zaligheid (vs. 10).

Het paste Hem! Dat betekent: Wat de Heere deed, kwam overeen met Zijn karakter en Zijn wijsheid. Het kruis is een meesterwerk van wijsheid! God loste door het kruis het probleem op dat geen

engel of mens kon oplossen. Het kruis komt overeen met Zijn heilige karakter. Daar toonde God in Jezus Zijn haat tegen de zonde. Het kruis kwam overeen met Zijn kracht. In enkele uren droeg Jezus de straf die voor de zondaars een eeuwigheid zou duren. Het kruis komt ook overeen met Zijn liefde. *Zo lief heeft God de wereld gehad.* Het kruis komt overeen met Zijn genade. Zijn kruisdood was ook plaatsvervangend (Jes. 53).

Leidsman betekent: pionier of vorst (Hand. 3:15; 5:31). Jezus is het Hoofd van een familie, waarin kinderen worden geboren en veilig kunnen opgroeien. Jezus is het model van de volmaakte gehoorzaamheid (Hebr. 5:8-9; 1 Petr. 2:22). Hij brengt ons van deze kant van de dood over naar de andere kant (Joh. 11:25; 1 Kor. 15:55).

3. De Heere Jezus is Degene Die ons als gelovigen ook heilig maakt (vs. 11-13).

Het is moeilijk over onszelf te denken als *heiligen*. De zonde knaagt zo aan ons. Het kan zijn dat wij ons niet heilig gedragen, maar wij zijn heilig, d.i. apart gezet (Hebr. 10:10, 14; 11:16). Wij zijn door het geloof geheiligd en gerechtvaardigd (2 Kor. 5:21). Christus, de Heilige en wij die geheiligd zijn, hebben ook dezelfde Vader. De Heer schaamt Zich niet ons Zijn broeders te noemen. Wij zijn mede-erfgenamen (Rom. 8:17). In Hem zijn wij volmaakt (Kol. 2:10). Onze eigen gerechtigheden zijn als vuile lappen (Jes. 64:6). Die broederlijke relatie werd werkelijkheid na het kruis in de gemeente van God.

4. De Heere Jezus is Degene Die de satan heeft overwonnen (vs. 14-15).

'Deel hebben aan' betekent gemeenschap hebben, of partners zijn in het geloof (2 Petr. 1:4). Wij hebben Gods natuur al ontvangen. Daartoe moest eerst de macht van de satan gebroken worden, want hij had de macht over de dood! De satan wil de mensen in zijn macht houden totdat zij sterven, want na hun dood kunnen zij niet gered worden (Hebr. 9:27). Niemand kan de dood ook ontlopen! De dood is een krachtig wapen. Jezus heeft een krachtiger wapen: Hij is het eeuwige Leven en de Opstanding (Joh. 14:19). Het sterven is winst (Fil. 1:21). Wij hebben ons leven nu overgegeven aan Hem Die de dood heeft overwonnen (1 Kor. 15:55).

5. De Heere Jezus is Degene Die in alles met ons kan meevoelen (vs. 16-18).

De Heere Jezus is niet gekomen om de engelen te verlossen, maar de mensen. Jezus koos uit liefde om als Jood te komen. Hij had elk ras kunnen kiezen (Deut. 7:7-8). Paulus herinnert Timotheüs eraan dat Jezus waarachtig Mens was (2 Tim. 2:8). Dat is heel belangrijk als je door de stormen van dit leven gaat. Jezus heeft als Mens ook de stormen van het leven meegemaakt. Hij is voor eeuwig Mens.

Er is één God en één Middelaar tussen God en mensen, de Mens Jezus Christus (1 Tim. 2:5).

Waarom ging de Heere Jezus door alle stormen van het leven heen? Jezus is God. De Heere God is almachtig en heilig, maar Hij is niet

onverschillig. Dat hebben wij geleerd van de geschiedenis van het Joodse volk (Ex. 2:23). Jezus weet waar wij pijn hebben of zwak zijn. Hij is Degene naar Wie wij kunnen toegaan voor onze redding, maar ook om Zijn medeleven en hulp te ontvangen. Dit is de kern van de Hebreeënbrief (Hebr. 8:1). Zo'n Hogepriester hebben wij! Jezus is onze Plaatsvervanger. Jezus is onze Leidsman. Jezus is onze Heiligmaker. Jezus heeft de satan overwonnen. Jezus is het Die in alles met ons meevoelt.

Wie is zij die daar opkomt uit de woestijn, leunend op haar Liefste? (Hoogl. 8:5). Dat leunen is met beide armen (8:6). De Heere Jezus draagt ons de hele weg!

Noot

Wij willen Jezus zien (Joh. 12:21). Wij zien nu de Heere Jezus gekroond met heerlijkheid (vs. 9). Wij zullen Hem zien zoals Hij is (1 Joh. 3:2). Het eerste is de smeekbede van de zondaar, het tweede is het voorrecht van de gelovige en het derde is de belofte van de Schrift.

Hebreeën 3

De Heere Jezus hoger dan Mozes

Dit is het thema van Hebreeën 3:1-6. Het is belangrijk te weten hoe het Joodse volk over Mozes denkt. Zij achten Mozes, hun leider, bevrijder en wetgever, hoger dan de engelen in de hemel. De Heere sprak in visioenen tegen de profeten, maar bij Mozes sprak de Heere van aangezicht tot aangezicht. Hij sprak direct tegen Mozes vanuit de hemel, zowel bij de braamstruik als bij de berg Sinai. Mozes leidde hen ook uit de slavernij en bracht hen naar hun eigen land. Jezus had de Joden in Zijn tijd niet bevrijd van Rome!

Zij dachten ook dat Mozes hun het manna had gegeven. Jezus corrigeerde hen (Joh. 6:32). De Heere had op wonderlijke wijze voor Mozes gezorgd, toen hij een baby was. De Heere had ook op wonderlijke wijze gezorgd voor zijn begrafenis, en tijdens zijn leven liet Hij Mozes Zijn eigen heerlijkheid zien. Zodoende straalde die zelfs van zijn gezicht (Ex. 34:29). In Romeinen 2 staat dat de Joden een groot vertrouwen hadden in de wet van Mozes. Zo werden de boeken van Mozes soms genoemd (Luk. 2:22; Hand. 13:39). Mozes schreef de eerste vijf boeken, de Torah, met het plan van de tabernakel en de plaats van ontmoeting bij de ark van het verbond.

De tabernakel met al zijn priesters, offers en ceremoniën was echter een voorbeeld van de werkelijkheid in de hemel en de dienst aan de Persoon en het werk van de Heere Jezus (Ex. 25:9; 39:42-43).

Johannes de Doper en de Heere Jezus zijn beiden meer dan Mozes. Voor Johannes gold Mattheüs 11:11. Johannes de Doper wees Jezus aan en sprak als eerste over het wegnemen van alle zonden (Joh. 1:29). Mozes leidde hen uit de slavernij van Egypte (Ex. 3:8). Jezus leidt ons uit de slavernij van de zonde. Mozes was een vergeven moordenaar. Jezus is zonder zonde. Mozes vervulde maar de helft. Hij bracht hen uit Egypte, maar niet in het Beloofde Land. Jezus vervulde Zijn opdracht, Hij ging de hele weg tot op het kruis. De meesten konden het land niet binnengaan vanwege ongehoorzaamheid, ook Mozes niet (Num. 14:22-23). Nu lopen gelovigen het gevaar dat zij niet ingaan in Gods volmaakte rust (Hebr. 3:7-19). Wie volhardt, zich geheel aan de Heere Jezus toevertrouwt en alles van Hem verwacht, zal ook Zijn rust binnengaan.

Enkele details

Vers 1: De Heilige Geest sprak direct tot de Joodse gelovigen, die met één oog naar Jezus en met hun andere oog naar Mozes keken. ‘Daarom’ verwijst naar iets wat zojuist gezegd of gebeurd is. Hebreeën 2:9-18 legde al uit dat Jezus onze Apostel is, Die van God gezonden was. En ook onze Hogepriester, Die ons bij de Heere God brengt. Richt je altijd op Jezus! De uitdrukking ‘heilige broeders’ duidt op de

gelovigen, omdat wij met de Heilige verenigd zijn. Het Joodse volk wordt wel eens ‘mannen broeders’ genoemd (Hand. 2:29; 13:38).

Wij zijn echter deelgenoten van de *hemelse* roeping. Wij verlangen naar een *hemels* land (Hebr. 11:16). Wij zijn gekomen tot het *hemelse* Jeruzalem (Hebr. 12:22). De zegeningen die wij ontvangen, zijn niet aards maar hemels en ze wijzen op de superioriteit van Jezus over Mozes. Het geloof in Jezus geeft een hemelse roeping en een hemelse erfenis (Fil. 3:20; Ef. 1:3; 2:6). Gelovigen dienen de Heere nu in geest en waarheid (Joh. 4:23; Kol. 2:6). *Zoals u Jezus als Heere hebt aangenomen, wandel in Hem*. Het woord van Paulus aan Timotheüs was:

Houd Jezus Christus in herinnering als uit de doden opgewekt, uit het geslacht van David, overeenkomstig mijn evangelie (2 Tim. 2:8).

Jezus Christus is onze Apostel en ook onze Hogepriester. Daarin is Jezus ook meer dan Mozes. Mozes was Gods apostel, maar Aäron was Gods hogepriester. Wat zijn de kenmerken van een apostel en een ambassadeur? Een apostel heeft het recht en de kracht om namens God te spreken. Hij spreekt alleen de woorden die hem opgedragen zijn (Joh. 12:49; 8:28, 38). Jezus was de volmaakte Apostel van God. Jezus is ook de Hogepriester, dat komt weer terug in Hebreeën 4 tot 7. Een priester is iemand die de mensen vertegenwoordigt en hen bij God brengt (1 Petr. 3:18). In het Latijn is het woord voor priester *pontifex*. Dat woord betekent ‘bruggenbouwer’ (Num. 20:26). Toen Aäron stierf, moest hij zijn kleding aan Eleazar geven, zijn derde

zoon. Het volk zondigde iedere dag en het kon geen moment zonder hogepriester.

Verzen 2-4: Jezus is ook superieur als de bouwer van het huis. Mozes was trouw in Gods huis (Num. 12:7, 8), maar hij was niet volmaakt! Hij doodde een Egyptenaar en hij sloeg een tweede keer op de rots. En die rots is een beeld van Christus (1 Kor. 10:4). Jezus is één keer geslagen, om nooit meer geslagen te worden. Het overgrote deel van zijn leven was Mozes trouw! Dat benadrukt de Heilige Geest, en dat is bemoedigend. Jezus deed altijd de wil van de Vader en Hij was volledig trouw (Joh. 7:18; 8:29). Jezus is nu ook trouw in Zijn huis, de gemeente (Ef. 2:19; 1 Petr. 2:4-5). De gelovigen zijn samen het gebouw. Jezus is Degene Die voor ons zorgt. Mozes was trouw in het aardse huis. Jezus is trouw in het hemelse huis (Joh. 17:4). Mozes was trouw en vormde een deel van het huis. Jezus maakte het huis (Joh. 1:3). Jezus is de Schepper van Israël, en Hij is ook de Schepper en Onderhouder van de gemeente.

Vers 6: Jezus wordt hier voor het eerst de Christus (de gezalfde Messias) genoemd. Die naam wordt liefst negen keer genoemd (Hebr. 3:6, 14; 5:5; 6:1; 9:11, 14, 24, 28; 11:26). Het is de titel van de door God beloofde Redder en Koning van Israël, Die alle vijanden zal verslaan en zegenrijk zal regeren (Dan. 9:25-26). De gelovigen hebben ook de zalving van de Heilige Geest ontvangen (1 Joh. 2:27). Wie Mozes heeft aanvaard, moet de Heere Jezus ook aanvaarden (Joh. 5:46). Zijn huis is geen gebouw, maar het zijn de mensen in wie de Heilige Geest woont (Ef. 2:22; 1 Tim. 3:15).

Zij die weggegaan zijn, zijn niet uit ons (zie 1 Joh. 2:19-21). Er waren Joodse mensen, die zij niet meer zagen. Dat kwam doordat

zij geen ware gelovigen waren. *Als u in Mijn Woord blijft, dan bent u werkelijk Mijn discipelen* (Joh. 8:31). Het bewijs is dat Jezus niemand verloren laat gaan. Want Hij doet allen opstaan op de laatste dag (Joh. 6:39). Jezus is de Messias waarover Mozes en alle profeten ook hebben gesproken (Luk. 24:25-27). Het is zo belangrijk om jezelf te toetsen, of je wel in de Heere bent (2 Kor. 13:5).

Noot

De Heere zegt ons dat Hij geen vreugde vindt in de dood van de goddeloze (Ezech. 33:11; 2 Petr. 3:9). De Heere heeft ons niet geschapen om ons naar de hel te sturen, maar om eeuwig met Hem en in overvloed te leven. De verharding begon al met het Joodse volk (Ex. 17:1-7; Num. 14:22; Deut. 9:7). Later ook in Davids tijd (Ps. 95:7-11). Iedere generatie kan Gods rust binnengaan (2 Kor. 6:2). Neem die beslissing en geef jezelf aan Jezus; anders raakt je hart meer verhard (1 Tim. 4:2).

Als zij niet naar Mozes luisterden, luisteren zij ook niet naar Jezus (Luk. 16:31). Iemand die wil geloven, kan geloven (Mark. 9:24). Als wij Jezus afwijzen, wijzen wij de levende God af. Zij die geloven, blijven wel bij de Heere Jezus (Hebr. 10:38-39; 1 Joh. 2:19). Ongeloof is de ergste zonde. Het Joodse volk had Egypte verlaten, maar zij verlangden hierheen terug te gaan. Het is niet gelukt, maar in hun hart dachten zij constant aan Egypte (Deut. 9:7). Het oude leven had nog steeds zijn aantrekkingskracht. Zij vergaten de zweep!

De rust van God betekent dat je het niet langer bij jezelf zoekt, maar dat je van nu af aan rust in Zijn volbrachte werk. Zijn rust ingaan betekent dat jij je geen zorgen maakt. Het betekent dat jij constant met Gods zekerheid leeft in je hart, Die jou volkomen vergeven heeft.

Hij die u roept, is getrouw. Hij zal het ook doen (1 Thess. 5:23).

Hebreeën 4

Gods rust binnengaan

Gods rust is te vinden door het persoonlijke geloof in de Heere Jezus. Wanneer komt die rust tot stand (vs. 1-3)? Door hun ongeloof kon Gods belofte om tot Zijn rust in te gaan tijdens het Oude Testament niet in vervulling gaan. Maar zo zegt de Hebreeënbrief: de belofte om tot Zijn rust in te gaan geldt nog steeds. Het is zo dat eenieder die tot de Heere Jezus komt, Zijn rust ervaart. De Israëlieten kwamen allen uit Egypte, maar zij gingen Zijn rust niet in vanwege hun ongeloof.

De sabbat is een schaduwbeeld van de werkelijke rust van de Heere Jezus (vs. 4). Toen de werkelijkheid kwam, waren die schaduwbeelden voorbij (Kol. 2:17). Adam en Eva waren rechtvaardig toen zij geschapen werden. Zij wandelden en spraken met de Heere God. Zij leunden geheel op de Heere God en zij hadden ook geen angst. Zij leefden in Zijn volmaakte rust. Na de zondeval werden zij rusteloos (Hand. 17:26). De mens na Adam is ontzettend angstig en ook rusteloos.

Het werk van de Heere God is om ons terug te brengen in Zijn sabbatsrust. Daarom moest de kloof tussen God en de mensen eerst

worden opgelost via het kruis (Jes. 59:2). Rust is een ander woord voor 'Zijn leven' (vs. 5-6). Zijn rust blijft ons aangeboden. Een overblijfsel gaat er nu al in (Rom. 11:5; Joh. 6:44-45).

Heden

Het volgende waar de schrijver ons bij bepaalt is: *Vandaag* (vs. 7-10). Gods rust komt niet tot stand door Mozes, Jozua of David, maar door Jezus. Er zijn mensen die hun volgelingen nu al rust, voorspoed en gezondheid beloven. Dat belooft de Bijbel niet. Het gaat om geestelijke zegeningen en om een geestelijke rust. Gods rust is ook weggelegd voor de toekomst, als wij bij Jezus zijn (vs. 11-13; Openb. 14:13). Wij moeten ons ijverig ernaar uitstrekken om Gods rust nu al in te gaan (vs. 14-16).

Waar de Schrift geen tong heeft moeten wij geen oren hebben. Als wij verder gaan dan de Bijbel dan gaan wij te ver (John Trapp).

De Heilige Geest gaat door om de Joden aan te spreken, die het evangelie gehoord hebben en het jodendom al de rug hebben toegekeerd, om nu die stap te doen om Zijn rust in te gaan. Tot nu toe was de reactie negatief! Zijn Woord wordt hier gezien als dat van de Rechter met Zijn tweesnijdende zwaard. Nu het positieve deel, want de Heere biedt ons meer dan een uitweg uit de hel. Het evangelie brengt ons geestelijk leven en een relatie met de levende God. Jezus is

niet alleen de Rechter, maar nu ook onze sympathieke Hogepriester. Er zijn liefst drie waarheden die Jezus tot de volmaakte Hogepriester maken. Het is Zijn volmaakte priesterschap, Zijn volmaakte Persoon en Zijn volmaakte voorziening. Alle aardse hogepriesters waren zwak en zondig en niet meer dan schaduwbeelden.

Het volmaakte priesterschap

Jezus is Degene Die de reiniging van al onze zonden door Zichzelf tot stand heeft gebracht (Hebr. 5:1-3). Jezus is onze barmhartige en trouwe Hogepriester (Hebr. 2:17). Hij is de Apostel en de Hogepriester van onze belijdenis (Hebr. 3:1). De priesters werden in Israël aangesteld als middelaars tussen God en Zijn volk. Alleen de hogepriester kon het offer voor het volk eens per jaar brengen op de Grote Verzoendag. Alle zonden werden in het heilige der heiligen gedragen en op de zondebok gelegd (Lev. 16).

Dat moest ieder jaar opnieuw gebeuren. Jezus offerde Zichzelf maar één keer in de volheid van de tijd (2 Kor. 12:2-4). Zoals de hogepriester door drie afdelingen moest (de voorhof, het heilige en het heilige der heiligen), zo ging Jezus door de drie hemelen waar God woont. Hij bracht een volmaakt offer en ging als eerste zitten in de plaats van autoriteit aan Vaders rechterhand (Joh. 17:4; Hebr. 9:12).

Noot

Veertig jaar na de kruisiging is de tempel verwoest. De Joden hebben hun eigen religie gemaakt en Hosea 6:6 gebruikt ter vervanging van hun offeranden. Zij hebben ook Jesaja 53 en Daniel 9 verboden om voorgelezen te worden in de synagogen. Jezus is tot heden toe de grote Onbekende in het jodendom, dat vandaag een legalistisch systeem is zonder hogepriester om hen bij God te brengen. Maar alle gelovigen in Christus zijn koninklijke priesters (1 Petr. 2:5, 9). Wij kunnen direct naar de Heere God toegaan, want de Heere Jezus is onze Middelaar. Er is een nieuwe en levende weg.

Zijn volmaakte Persoon zien wij in vers 14 en volgende. Zijn menselijke naam is Jezus, Zijn goddelijke naam de Zoon van God. Hij heeft volmaakte voorzieningen getroffen en Hij weet ook wat wij aan kunnen en waar wij doorheen gaan (1 Kor. 10:13). De troon van het gericht is een troon van genade geworden. Wij hebben een Hogepriester, Die ons kan en wil redden en volledig met ons kan meevoelen.

Hebreeën 5

Jezus is meer of hoger

Eén van de eerste vragen die een Jood zou stellen is: Wie is de hogepriester die tussen jou en God staat om als middelaar voor jou te offeren? Wij kunnen dan antwoorden: Wij hebben een Hogepriester naar de orde van Melchizedek (Gen. 14:18-22; Ps. 110:1-4; Hebr. 4:14-10:39). De laatste van de oudtestamentische profeten was Johannes de Doper (Matt. 11:11). Hij riep:

Ik doop u met water, maar Hij Die na mij komt, Die sterker is dan ik, bij Wie ik niet waard ben om de riem van Zijn sandalen los te maken. Hij zal U dopen met (of: in) de Heilige Geest.

Dertien keer staat er dat Jezus meer of hoger is. Het hoogtepunt is Hebreeën 10:14 en 11:39-40; 12:1-2. Jezus is én de Hogepriester, én het offer. Hij heeft Zichzelf één keer voor ons geofferd (1 Petr. 3:18).

Alle mensen zijn zondig en kunnen nooit bij God komen zonder middelaar (vs. 1). Dat is het werk van de priester en bovenal van de hogepriester (Hebr. 9:1-14; 10:14). Vroeger mocht de hogepriester één keer per jaar bij God verschijnen in het heilige der heiligen met

bloed voor de zonden van het volk (Hebr. 9:7, 11-12). De offers van Aäron en zijn opvolgers faalden, want hij kon het volk niet voorgoed reinigen (Hebr. 1:3; 9:9; 10:12). Maar het offer van Christus vergeeft ons, reinigt het geweten en bewerkt een eeuwige redding (Hebr. 9:12-14).

Aäron ging het aardse heiligdom binnen, wat een afbeelding is van het hemelse heiligdom. De voorwaarde van het Aäronitische hogepriesterschap was dat de priester werd genomen uit de mensen. Hij vertegenwoordigde hen bij de Heere God. Gelovigen mogen nu vrijmoedig naderen tot de troon van de genade, want onze Hogepriester Jezus voldoet wel aan alle vereisten om voor God te verschijnen als God en als Mens. Daardoor hebben wij nu vrije toegang. Vanwege Zijn menselijke natuur kan onze Hogepriester met ons meevoelen.

Aärons probleem was dat hij ook een zondaar was en moest sterven. Wij hebben geen verliezer nodig, maar een winnaar! Niemand kan zelf voor het hogepriesterschap kiezen. Hij moet door God geroepen zijn, evenals ook Aäron. Dit werd duidelijk bevestigd door zijn bloeiende staf (Num. 17). Korach, Dathan en Abiram ontstaken reukoffers die de Heere niet had geboden en zij werden gedood.

Geroepen tot het priesterschap

Koning Herodes stelde 28 hogepriesters aan; 25 van hen waren niet afkomstig uit Levitische families. Johannes de Doper was wel in de lijn om hogepriester te zijn. Jozef kwam uit de lijn van David om hun koning te zijn. Jezus gaf Zichzelf ook niet die eer als Hogepriester, maar Zijn Vader:

U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt! (Ps. 2:7).

Jezus is de Zoon van David, Die waardig is om Priester en Koning te zijn. Jezus heeft het recht en door Zijn opstanding werd Hij verhoogd (vs. 5-6; Hand. 13:33; Ps. 110:4). Het priesterschap van de Heere Jezus is naar de orde van Melchizedek.

De brief focust op Zijn priesterschap, dat meer is dan dat van Aäron. Jezus is niet alleen door goddelijke aanstelling geschikt als onze Hogepriester, maar ook doordat Hij als Mens alle menselijke gevoelens kent, zelfs de diepste smarten en de hevigste pijnen (vs. 7-8). Wij weten ook dat Jezus Zich bewust was van Zijn komende dood (Matt. 16:21). Uit de woorden ‘*Neem deze beker van Mij weg*’ (Mark. 14:36) weten wij ook dat Hij niet Zijn fysieke dood bedoelde, maar te worden bevrijd van Gods heilige toorn over de zondaren. Die drinkbeker wijst op Gods toorn (Jes. 51:17-23). Maar niet Zijn wil, maar de wil van Zijn Vader geeft voor Hem de doorslag. Hij maakte Zich volkomen één met ons en wilde voor ieder van ons de dood smaken (Hebr. 2:9). Hij is uit de angst verhoord. Hoe? Jezus stierf

op het kruis voor al onze zonden! Toch is Hij is uit de dood gered en Zijn gebed werd verhoord. Want de dood kon Hem niet vasthouden. Jezus stond na drie dagen op, van tussen de doden uit (vs. 7).

Het lijkt vreemd dat de Zoon, Die net als de Vader alwetend is, iets moet leren (vs. 8). Het lijden kon Hij alleen leren door Zijn menswording. Wij leren het met vallen en opstaan. In Zijn lijden leerde Hij wat het in de praktijk betekent om God te gehoorzamen. Volmaakt worden betreft Zijn menselijke natuur (vs. 9). Denk aan Zijn opstanding, zegt Paulus in 2 Timotheüs 2:8. De Zoon keerde na Zijn werk op aarde terug naar de hemel, waar Hij werd begroet als Hogepriester naar de orde van Melchizedek (Hebr. 5:10).

De schrijver laat dit onderwerp van Melchizedek nu even rusten, omdat zij nog onvolwassen waren (vs. 11). De derde waarschuwing is dat zij en wij niet onvolwassen moeten blijven. *U bent traag in het horen*. Dat staat in het Grieks in de voltooid verleden tijd. Hiervoor zijn zij zelf verantwoordelijk. Wij zijn geroepen om te groeien, en er komt geen einde aan het groeien (vs. 12-13). Achterblijven in geestelijke of lichamelijke ontwikkeling is altijd triest. Het is erg als iemand niet groeit en nog erger als hij of zij terugvalt. Wij worden niet alleen geroepen om al leraren te zijn, maar om de fundamentele waarheden van ons geloof uit te kunnen leggen (1 Petr. 3:15). Ze begrepen nog niet dat het alleen om de Heere Jezus ging. Ze hadden niet geleerd om het vaste voedsel zelf te eten en kenden het verschil niet tussen goed en kwaad (vs. 13-14).

Zij verlieten zelfs Jezus, en leken doof voor het onderwijs dat Jezus als Hogepriester ons tegemoet kan en wil komen. Dit onderwijs en ons gedrag zijn nu onlosmakelijk met elkaar verbonden. Onze

geestelijke volwassenheid en onderscheidingsvermogen staan nooit los van elkaar. Verwaarlozing van de leer van 'Jezus alleen' heeft altijd gevolgen. Het probleem kan opgelost worden door ons volledig over te geven aan Hem, op Hem te zien en constant aan Hem te denken. Jezus is genoeg! Volwassen gelovigen begrijpen het hemelse priesterschap van de Heere Jezus en weten hoe ze tot de troon van de genade kunnen naderen. Zij kunnen die waarheden toepassen in hun eigen leven en ook anderen erin onderwijzen.

Hebreeën 6

Drie geloofsstadia

Er zijn drie geloofsstadia, waarin iedere ware gelovige zich nu kan bevinden:

1. Het kind-stadium. Dat is het moment dat wij opnieuw geboren worden en dat wij leven met de zekerheid in ons hart dat al onze zonden vergeven zijn.
2. Leerstellige en morele groei. De gelovige leert de Bijbel persoonlijk kennen en past datgene wat hij of zij geleerd heeft ook toe in zijn of haar eigen leven.
3. Geestelijke volwassenheid. Zij kennen het nieuwe, totaal veranderde leven. *Niet ik, maar Christus leeft in mij* (Gal. 2:20). Dan kennen wij de Heere Jezus als onze trouwe Hogepriester en kunnen wij anderen die heerlijke boodschap van genade onderwijzen.

Het probleem van de Hebreeën toen, en ook van veel gelovigen nu is dat zij bij stadium één blijven steken. Ze komen tot geloof in Jezus en zijn verheugd dat al hun zonden vergeven zijn, maar zij hebben

geen verlangen om door Bijbelstudie te groeien in de genade. Bij de Hebreëen was het hun Joodse achtergrond. Ze werden door familie en vrienden onder druk gezet om Jezus te verlaten. Maar wij verlaten nu het oude of het tijdelijke en nemen het nieuwe en eeuwige verbond aan.

Het woord van het begin

Het fundament van het oude en tijdelijke verbond kent zes waarheden:

1. *Bekering van dode werken.* Je keert je af van je zondige levensstijl, die alleen de dood voortbrengt.
2. *Geloof in God.* Het doet geen goed om geloof in God te hebben, buiten de Heere Jezus om. Hij alleen is de weg naar God (Hand. 2:38). Er is bekering die tot het ware leven leidt, dat is door het geloof in de Heere Jezus (Hand. 4:12).
3. *De leer van dopen.* Dit is een verkeerde vertaling. Het zijn wassingen of reinigingen, die telkens herhaald moesten worden. De nieuwtestamentische wassingen zijn eenmalig (Tit. 3:5). Het bad van de wedergeboorte is de ingang tot Gods rijk (Joh. 3:5).
4. *De handoplegging.* Dat is oudtestamentisch (Lev. 1:4; 2:8, 13). Het heeft niets te maken met ons geloof. De eenheid met Jezus Christus komt niet doordat ik mijn handen op Hem leg, maar door de doop in de Heilige Geest (1 Kor. 12:13).

5. *De opstanding van de doden.* Voorheen was de leer over de opstanding vaag en niet volledig (Job 19:26). In het Nieuwe Testament vormt de opstanding het hart van het evangelie, want zonder opstanding zijn wij nog in onze zonden (Joh. 11:25).
6. *Een eeuwig oordeel.* Voorheen leerden wij weinig over het komende oordeel (Pred. 12:14). Nu wordt het overduidelijk geleerd (zie Matt. 25:31-46; Rom. 8:1; Openb. 20:11-15; en Joh. 5:21-29). Joodse mensen moesten het oude loslaten!

Deze waarheden vormden de basis van het jodendom. Zij moesten dat laten rusten en voortgaan naar het betere en volkomene, dat is de Heere Jezus (vs. 1-3). Omdat de lezers het Oude Testament goed kenden, hoopt de schrijver dat hij hier niet op terug hoeft te komen. Ze wisten dat de basisprincipes in de Heere Jezus vervuld waren. Er zijn er die toch overwegen terug te keren naar het jodendom. Zij menen door Jezus te verlaten toch wel behouden te kunnen worden. Er zijn er ook die geen keuze gemaakt hebben (1 Joh. 2:19). De schrijver is vastbesloten hen wakker te schudden en hen tot volwassenheid te brengen. Hij is zich ervan bewust dat enkelen hun harten hebben verhard, zodat zijn woorden niet doordringen.

Oorzaken van afval

Dit zijn de redenen waarom zij de Heere God verlieten (vs. 4-6):

1. *Zij zijn verlicht geweest.* Zij hebben inzicht gekregen met hun verstand over het geloof. Zij weten het wel, maar doen er verder helemaal niets mee.
2. *Zij hebben de hemelse gave geproefd.* Wel proeven, maar niet uitproberen of de smaak bevalt. Zij hebben het evangelie nog niet 'doorgeslikt' (Hand. 13:46).
3. *Zij zijn deelgenoot geworden van de Heilige Geest.* Er staat hier niet het ontvangen, of wederom geboren, gedoopt of vervuld zijn met de Heilige Geest (Hebr. 4:2).
4. *Het goede woord van God geproefd.* Goed (kalos) betekent: waarheid en schoonheid. Zij geloofden het niet en namen het belofde niet aan (Deut. 1:32).
5. *De krachten van de toekomstige eeuw geproefd.* Zij kregen een voorsmaak van de toekomstige wereld (2:5).
6. *Afvallig geworden.* In ongehoorzaamheid en ongeloof kan men Zijn rust niet ingaan.

Gods belofte is niet moeilijk of voor mensen onmogelijk. Er staat hier dat het onmogelijk is dat *God* kan liegen (vs. 18). Dit is absoluut ondenkbaar. De schrijver neemt als voorbeeld een akker, met goede en met slechte grond. Beide harten zijn bewerkt en bevochtigd. De goede vrucht rijpt tot het eeuwige leven. De slechte vrucht rijpt tot het eeuwige oordeel (Hebr. 10:26-27, 39). Vruchteloosheid bewijst dat er nooit geloof was, dit leidt tot afval (Luk. 8:13).

Hoewel de schrijver hen waarschuwt, weet hij dat de meesten ware gelovigen zijn (vs. 9-11). Hij verlangt dat zij volharden in de

hoop. Ze hebben getoond om hun mede-gelovigen te geven. Hij bemoedigt hen hiermee door te gaan (vs. 12). De schrijver roept op om onwankelbaar op de Heere Jezus te vertrouwen. In de Bijbel is 'hopen' niet het *wensen* dat het zo is, maar het *weten* dat het zo is. Hoe komen wij tot de volle zekerheid van de hoop? Door steeds ijverig te zijn in de geestelijke dingen (Rom. 12:11). Het verkrijgen van de erfenis is de diepste wens van de schrijver. Zij kunnen hun traagheid overwinnen (vs. 12 en Hebr. 12:2).

De schrijver neemt hen nu mee naar de tijd vóór de wet. Hij brengt hen bij Abraham. Ook voor hen is Abraham het voorbeeld van het volhardende geloof. Geloof en geduld (2 g's) kunnen rustig in één hart wonen. Gods beloften en Zijn eed verzekeren ons ervan dat wij voor eeuwig Hem toebehoren. Gods karakter zet Zijn woorden ook kracht bij. In plaats van meer af te drijven, zijn wij verankerd in Christus in de hemel, waar Hij nu dienst doet in Gods tegenwoordigheid. Wij zijn verankerd, opdat wij zullen vooruitgaan! In de toekomst worden al Gods beloften heerlijk vervuld. Daar staat de aanwezigheid van Jezus als de Voorloper garant voor. Waar Hij is, zullen wij straks ook zijn (vs. 19-20). Wat een vooruitzicht!

Noot

Hebreeën 9:24-28 maakt melding van 3 verschijningen van de Heere Jezus Christus. Eén is in het verleden, om de zonde af te schaffen en

ons te behouden (vs. 26); één in het heden, voor onze heiligmaking (vs. 24); en één in de toekomst, tot onze verheerlijking (vs. 28).

Hebreeën 7

Christus en Melchizedek

De schrijver is geen koele leraar, maar een herder met een heel warm hart. Hij weet dat zijn lezers verdrukt werden en dat zij nu lijden (Hebr. 10:32-34; 12:3-4). Hij bemoedigt hen door te wijzen op Jezus als hun Hogepriester, op Wie zij nooit tevergeefs een beroep zullen doen. Zijn priesterschap is zo belangrijk (vs. 11vv.). Jezus is Hogepriester naar de ordening en de gelijkenis van Melchizedek. Nog enkele belangrijke overeenkomsten tussen Melchizedek en de Heere Jezus:

- Melchizedek is Koning en Priester; de Heere Jezus is ook Koning en Priester.
- Jezus is ook de Koning van de gerechtigheid (Jer. 23:6).
- Geen vermelding van vader of moeder, goddelijke natuur. Geen ouders, geen vermelding van geboorte en dood. Jezus ook zonder begin en einde.
- Zonder priesterlijk geslachtsregister. Zijn priesterschap is niet door de dood beëindigd en duurt eeuwig (vs. 3, 17, 21, 24).

- Melchizedek zegende Abram spontaan, die eerst tot hem kwam (Gen. 14:17b-21). Jezus voedt allen die zich ten diepste in Hem verheugen met brood en wijn. Het zijn de tekenen van Zijn volbrachte werk op het kruis van Golgotha voor ons.

Belangrijke verschillen tussen het oude bestel en de Heere Jezus

- Aärons orde was onvolmaakt. De Heere Jezus is geheel volmaakt.
- Het oude bestel was zwak en zonder borg, het nieuwe is met een eed en borg.
- Vleselijke afkomst was de grondslag van het oude bestel, de kracht van een eeuwig leven kenmerkt het nieuwe.
- De aanwijzing en de aanstelling met een eed is kenmerkend voor het nieuwe bestel. Het oude was veranderlijk met opvolgers, maar het nieuwe onveranderlijk zonder opvolger.
- Aäron was zondig en hij moest steeds offeren voor zijn eigen zonden. De Heere Jezus is zondeloos en Hij bracht één offer voor de zonde van anderen. Dierlijke offers moesten herhaald worden. Jezus gaf Zich éénmalig!

Aärons orde bestond uit zwakke mensen zonder goddelijke kracht of hulp. Jezus, Gods Zoon, beschikt over alle goddelijke hulpbronnen. Het priesterschap van Aäron was in een aards heiligdom op een

aardse plaats (Hebr. 9:1). Het priesterschap van Jezus is in de hemel, in het ware heiligdom (Hebr. 8:1-2). De Heere Jezus is Voorspraak en Hogepriester, en Hij zit in de genadetroon (Hebr. 4:16). Als onze Heer kan Hij de omstandigheden te allen tijde besturen. Als Hogepriester kan Hij onze innerlijke gezindheid altijd ten goede veranderen.

Als wij ons constant aan Hem overgeven, ervaren wij gerechtigheid en vrede. David en Jesaja waren hier ook vol van (Ps. 72:7; 85:11). In Zijn dagen zal de rechtvaardige tot bloei komen en zal er grote vrede zijn, tot de maan er niet meer is. De goedertierenheid en de trouw ontmoeten elkaar, gerechtigheid en vrede kussen elkaar. De vrucht van gerechtigheid zal vrede zijn (Jes. 32:17). De uitwerking van gerechtigheid zal rust en veiligheid zijn tot in eeuwigheid.

Omdat de Heere Jezus tot in alle eeuwigheid Priester is, kan Hij ons volkomen zalig maken (vs. 24-25). Zolang Hij leeft (Hij is het eeuwige leven) zijn we veilig.

U bent gestorven en uw leven is verborgen in God (Kol. 3:3).

Zo veilig zijn wij! Wij kunnen leven zonder einde door de kracht van Zijn leven! Een volmaakte behoudenis moet ook leiden tot een leven van toenemende volwassenheid.

Een aards priesterschap kan helemaal niets volmaakt tot stand brengen. Ook de wet van de Heere God kan dat niet (vs. 19). Ook die miljoenen dierlijke slachtoffers kunnen dat niet (Hebr. 10:1-2), maar de Heere Jezus kan en wil het wel. De Heere Jezus kan en wil

ons naar de geestelijke volwassenheid leiden als wij leven in geloof. De Heere Jezus nodigt ons te allen tijde uit om te naderen tot Zijn troon. Dit is zo belangrijk. Hij begrijpt ons beter dan wij onszelf begrijpen. Een belangrijk vers is 1 Johannes 5:4.

Al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning, die deze wereld overwonnen heeft: ons geloof.

Enkele dingen om op te slaan uit dit belangrijke hoofdstuk

- De wet van het Oude Testament eiste dat de priesters afkomstig waren uit de stam van Levi, en wel uit de geslachtslijn van Aäron (Ex. 28:1; Num. 3:10; 18:1).
- Melchizedek was zonder geslachtsregister of stamboom en hij kon zich niet beroepen op priesterlijke voorvaderen (vs. 3). Ook hierin is hij een type van Jezus, Die naar de mens uit Juda was voortgekomen, de stam van de beloofde Koning (Gen. 49:10). De grootheid en waardigheid van het priesterschap van Melchizedek is meer dan dat van Levi. Abram gaf hem uit dankbaarheid de tienden, en Melchizedek zegende Abram. Levi is daarom ook de mindere. De Joodse mensen begrepen de schrijver goed! Ik zie dat deze lessen voor ons vreemd zijn. Aärons priesterschap

heeft gefaald, het heeft geen volmaaktheid gebracht. Met andere woorden, het was niet voldoende.

- De sleutel ligt in vers 19. De wet heeft namelijk niets tot volmaaktheid gebracht. Maar de invoering van een betere hoop waardoor wij tot God naderen, doet dat wel. Anders dan de Levitische priesters, die zondige mensen waren, is de Priester naar de orde van Melchizedek de heilige Zoon van God. Door Zijn zondeloosheid en Zijn unieke offer blijft Hij Hogepriester voor altijd!

Hebreeën 8

Hogepriester aan de rechterhand van God

Het gaat in deze hoofdstukken om de waardigheid van de dienst van de Heere Jezus als Hogepriester. Als Hogepriester overtreft Hij Aäron in Zijn Persoon, maar ook in Zijn dienst. De grondgedachte van de Joodse godsdienst is het naderen tot de Heere God. Het Levitische priesterschap bracht echter geen volmaaktheid (Hebr. 7:11, 26; 8:1). Wat wij nodig hebben, is een Priester die heilig en onbesmet en gescheiden van de zondaren en boven de hemelen verheven is. Zo'n Hogepriester hebben wij, dit is de kern! Onze Hogepriester heeft Zich nu gezet aan de rechterhand van God.

Koningin-moeder Bathseba zette zich aan de rechterhand van koning Salomo (1 Kon 2:19). Rechts van de koning is de plaats van eer. De Heere heeft met Zijn rechterhand de hemelen uitgebreid (Jes. 48:13). Zijn rechterhand ondersteunt de gelovigen (Ps. 17:7; 18:36). Door Zijn sterke rechterhand verlost de Heere Israël (Ex. 15:6). Zijn rechterhand is vol van gerechtigheid (Ps. 48:11; 98:1). Zijn rechterarm geeft ook vrede en maakt Zijn heil bekend. De woorden 'Hij heeft Zich gezet' staan in het Grieks in de actieve vorm. Toen Jezus terugkeerde naar de hemel, nodigde God de Vader Hem uit

om plaats te nemen aan Zijn rechterhand en daar zit Hij nu. Op die ereplaats verricht Hij Zijn hogepriesterlijke werk. Het aardse heiligdom had geen stoel. De Levitische priesters zijn nooit klaar met het werk, en die offers kunnen de zonden niet wegnemen (Hebr. 10:11). De Heere Jezus heeft de reiniging van de zonden tot stand gebracht door Zichzelf te offeren op het kruis. Hij heeft het recht om Zich te zetten in de hemel, in het ware heiligdom (Hebr. 1:3; 10:12).

In vers 1 is duidelijk gemaakt dat de Heere Jezus nu in de hemelen gezeten is, want Zijn offerdienst is al volbracht. Maar de woorden 'een bedienaar' (of dienst verrichten) bepalen ons erbij dat onze Hogepriester nog steeds werkzaam is. Het verzoeningswerk is wél volbracht! Welk werk verricht Hij nu? In vers 2 vinden we de aard van de dienst van de Heere Jezus als de Hogepriester vandaag. Dat komt uitgebreider aan de orde in de volgende hoofdstukken (Hebr. 9:24; 10:20; 13:15, 21). De schrijver heeft al gezegd dat Jezus voor ons bidt en pleit en liefdevol onze belangen behartigt. De Israëlieten brachten hun offers aan de poort van de tabernakel. De priesters verrichtten daar hun offerdiensten (9:2-3, 8, 12, 24-25; 10:19). Jezus verricht Zijn dienst nu in de hemel, de ware tabernakel, de plaats waar de Heere God woont (Hebr. 9:2).

Vervolgens zien we de inhoud van het priesterschap van de Heere Jezus tot in eeuwigheid (vs. 3). De hogepriester was door God aangesteld om offers te brengen voor het volk. Jezus is nu de Hogepriester, ook Hij moet iets hebben om te offeren. Offeren is het onderwerp van deze brief. De Levitische hogepriester moest voortdurend offeren. Bij Jezus was het een éénmalig offer, het offer van Zijn lichaam (Hebr. 9:12-14; 10:5).

Een meer uitnemende bediening

Maar wat is nu de plaats van het priesterschap van de Heere Jezus in eeuwigheid? Een hogepriester moet een plaats hebben om te offeren. Sommigen hebben misschien gedacht dat de Heere Jezus ging offeren in de tempel. Tijdens het schrijven van deze brief stond de tempel er nog. De schrijver noemt nu drie redenen waarom Jezus Zijn priesterlijke dienst niet op deze aarde kon uitoefenen:

1. *Een aards heiligdom* (vs. 4). Jezus stamde naar de mens van de stam Juda af en niet van Levi, de priesterlijke stam. Volgens de wet kon Hij geen Priester zijn.
2. *Een afbeelding van het ware heiligdom* (vs. 5). De schaduw geeft de vorm aan, maar niet de inhoud (Hebr. 10:1). De ware tabernakel is in de hemel (Ex. 25:40).
3. *Een minder verheven heiligdom* (vs. 5-6). De oudtestamentische offerdienst kon geen zonden wegnemen en zondaars geen toegang tot God verlenen. De dienst van Jezus is beter dan die van Aäron, en rust in een beter verbond en in betere beloften (vs. 8). Want alle zonden zijn vergeven en niet langer tijdelijk bedekt.

De Heere Jezus is de Middelaar van een beter en eeuwig verbond (vs. 7-13). Het betere verbond is het nieuwe verbond in het bloed van Jezus (Luk. 22:20). Jeremia ontving de profetie over het nieuwe verbond, dat veel beter is dan het eerste dat bij de berg Sinai was gesloten met het volk Israël (Ex. 24:8; Jer. 31:31-34).

Een verbond sluiten is letterlijk een verbond ‘snijden’. Dat wordt pas van kracht als het dier geofferd is (Gen. 15:18; Ex. 24:5-8). In het eerste verbond dienden de Levitische priesters (Hebr. 7:11-12). Het nieuwe verbond werd ingewijd door Zijn dood en is nu in werking getreden (Hebr. 9:15-18). Het nieuwe verbond was niet nodig geweest als het oude goed had gewerkt. Het eerste was niet onberispelijk (Rom. 7:7-12). De wet faalde, omdat zij de zonden niet kon wegnemen. De wet slaagde erin onze zonden *aan te tonen*. Het nieuwe verbond werd beloofd, omdat zij het eerste hadden verbroken (Jer. 31:32-34).

De profetie over een nieuw verbond kwam toen de legers van Babel al voor de poorten van Jeruzalem lagen. Alles wordt ook eenmaal hersteld (Ex. 19:4). Alle zegeningen hingen af van Israëls gehoorzaamheid. Zij beloofden het plechtig, maar vanaf het begin pleegden velen van hen afgoderij (Ex. 32:1-4), en later was er de Baäl-aanbidding. Het nieuwe verbond is onvoorwaardelijk en ook vol genade. De nadruk ligt op de woorden: *Ik zal*. Het nieuwe verbond kent meer beloften: zij zullen Mij *allen* kennen (Jer. 31:34).

Het nieuwe verbond kent geen priesterklasse, die het alleenrecht heeft om te bemiddelen tussen God en de mensen. Alle gelovigen hebben nu vrije toegang als aanbidders (Hebr. 4:16; 10:19-22). Iedere gelovige bezit nu al volledige innerlijke kennis. Er is volkomen rust en dit komt ook voort uit Gods genade. Alle zonden worden weggedaan uit Gods herinnering (Hebr. 10:3-4). Het oude verbond stond op het punt om te verdwijnen. De schrijver denkt al aan de verwoesting van de tempel. Het hemelse priesterschap leidt ons naar volwassenheid. De Heere God legt Zijn Woord in ons hart en

verandert ons van binnenuit (2 Kor. 3:1-3; 18). Laten wij ons toch verheugen in het nieuwe en eeuwige verbond!

Hebreeën 9

Het aardse heiligdom

De schrijver vervolgt zijn betoog over Jezus als de Hogepriester en Zijn dienst in een beter heiligdom. Wij zien hier eerst het aardse heiligdom onder het oude verbond (vs. 1-5). Vroeger had de Heere de tabernakel gegeven, omdat Hij te midden van Zijn volk wilde wonen (Ex. 25:8). Alles had de Heere strikt aan Mozes doorgegeven. Mozes heeft de Heere tot in alle details gehoorzaamd. Toch was die tabernakel ontoereikend, want zij geeft zondaren geen toegang tot God. De tabernakel bestaat uit twee gedeelten: het heilige en het heilige der heiligen. Er tussenin hangt het voorhangsel, dat de toegang afsluit. De schrijver bespreekt het ritueel van de Grote Verzoendag. Het voorhangsel gaat open en de hogepriester gaat met het bloed naar het verzoendeksel. Eens per jaar worden de zonden van het volk bedekt.

Dan volgt de beschrijving van de priesterdienst (vs. 6-10). Het gaat de schrijver niet om de schoonheid van de tabernakel, maar om haar beperkingen. Alleen de priesters mochten binnengaan en dan nog alleen in het eerste deel (het heilige). Zij moesten steeds de lampen verzorgen van de gouden kandelaar (Ex. 27:20). En elke morgen

moesten zij het reukwerk ontsteken op het gouden reukofferaltaar (Ex. 30:7-8). Zij moesten ook elke sabbat de twaalf toonbroden verversen en op de gouden tafel leggen (Lev. 24:7). Het voorhangsel tussen het heilige en het heilige der heiligen leert ons dat het oude verbond onvolmaakt toegang bood om tot de Heere God te komen. Zondaars werden verhinderd voor Zijn aangezicht te verschijnen. Het tweede deel (het heilige der heiligen) was alleen toegankelijk tijdens de Grote Verzoendag, die vooruit wees naar een offer dat de zonden voor eeuwig zou wegnemen en de begunadigde zondaar vrije toegang tot de Heere God zou bieden. Halleluja voor Yeshua, onze Heiland (Hebr. 10:20).

De instellingen van het oude verbond moesten wel falen, want ze gingen over uiterlijke zaken. Die doen niets voor ons innerlijk, en niets in het hart van de zondaar of de priester. Zij nemen de zonde niet weg, kunnen het geweten niet reinigen en verlenen geen toegang tot God. Alles was aards, zinnebeeldig en ook tijdelijk.

De betere bediening van het nieuwe verbond

Eeuwenlang hebben de Joden naar hun Messias uitgekeken. Hij moest afstammen van David. Hij zou hun vijanden verslaan en over hen regeren als Koning. Zij verwachtten Hem niet als hun Hogepriester, omdat de priesterlijke lijn uit de stam van Levi was en niet uit Juda. Het nieuwe verbond bracht een beter heiligdom en een beter offer (vs. 11-12), een eeuwige verlossing. Zijn offer heeft

innerlijke waarde, en is niet in geld uit te drukken. Het offer van Jezus – Zijn eigen bloed – is op een aantal punten ook anders. Het is menselijk. Eén zondoffer voor alle mensen moet een menselijk offer zijn. Het is ook vrijwillig. De dieren werden gedwongen. Het is moreel, Jezus was zonder smet. Het is geestelijk en eeuwig. Dat wijst weer volledig op de goddelijke natuur van de Heere Jezus.

Dan vinden we de zegeningen van het nieuwe en eeuwige verbond, en de waarde van het bloed van Christus. Vers 15 is de conclusie van Hebreëen 8:6 t/m 9:14. Het nieuwe verbond is effectiever, omdat het een Middelaar heeft Die voor de Zijnen wilde sterven. Hij is God en ook Mens en Hij behartigt als de volmaakte Middelaar Gods belangen en ook onze belangen. Met dezelfde ijver waarmee Jezus Zich inzet voor Zijn Vader, zet Hij Zich in voor de redding van de zondaren. Daarom kan Hij door Zijn dood alle overtredingen verzoenen. Je kunt begrijpen dat de lezers zich afvragen: Hoe zit het met onze ouders? Zijn zij verloren? Nee, zegt de schrijver, de overtredingen van het eerste verbond zijn op dezelfde grondslag vergeven als de overtredingen van vandaag: namelijk door de dood van Christus. Al die dieren waren de creditcard. De dieren zijn nu vervangen door de werkelijke betaling met het verzoenend bloed van Christus. De geredden onder het oude verbond waren geroepen, door God uitverkoren (Rom. 8:29-30). Alle gelovigen van alle tijden ontvangen hun beloofde erfenis. De lezers van deze brief verbazen zich over de nadruk op het sterven van Jezus. Hij stierf toch als een misdadiger? De schrijver draait het om. Zijn dood is de reden om in Hem te geloven. Daarom wijst hij op het testament, of op het verbond. Door Zijn dood werd Gods wilsbesluit ten uitvoer gebracht!

Wij zien drie redenen waarom de dienst van Jezus vanuit de hemel nu beter is.

1. Het is nu beter, omdat de Heere Jezus voor ons optreedt vanuit de hemel.
2. Het is beter, omdat Jezus door Zichzelf te geven de zonde eeuwig wegneemt.
3. Het is nu veel beter, omdat de Heere Jezus de Zijnen verlost van het oordeel. Het is niet nodig dat wij angst hebben in het leven en in het sterven (Hebr. 2:15).

Samenvatting

De Hebreeuwse gelovigen toen waren net zoals velen nu niet zo gelukkig met de eenvoud van het geloof in de Heere Jezus. Zij werden meer aangetrokken tot de indrukwekkende rituelen en symbolieken van het judaïsme. Zij verlangden naar de trompetten, de wierook, de priesters, de gewaden en gewijde plaatsen met al die offers van hun vroegere godsdienst. Dit hoofdstuk toont ons dat de dienst van Jezus beter is dan al die rituelen waarnaar zij terug verlangden. Jezus dient ons niet in een aards heiligdom, maar in de tabernakel van God in de hemel. Dat is beter dan de herhaalde offers van de Grote Verzoendag. Zijn offer op het kruis is éénmalig, volmaakt en

afdoende! De Zijnen mogen nu al weten dat zij voor eeuwig verlost zijn van het komende oordeel (vs. 24-28). Die verzen maken melding van drie verschijningen van de Heere Jezus. Eén in het verleden voor onze behoudenis. Eén in het heden voor onze heiligmaking en één in de toekomst voor onze verheerlijking, als wij later eeuwig bij de Heere gaan wonen.

Het geloof in de Heere Jezus is heel eenvoudig en zo heerlijk om mee te leven. De Heere Jezus heeft ons gereinigd van al onze zonden door Zijn kostbaar bloed. Hij heeft ons daarom ook de kracht gegeven om nee te zeggen tegen de zonde. Eens zal ook de zonde in deze wereld niet meer aanwezig zijn (vs. 26). Er is een 'daarna' voor alle mensen na het sterven: het komende oordeel (vs. 27). Voor hen die in Jezus geloven zal het een beoordeling worden (vs. 28; 2 Kor. 5:10). Voor hen die niet gaan geloven, zal het een eeuwig oordeel worden (Dan. 12:2).

Hebreeën 10

Eenwording met het hart van de Heere God

De wet is alleen maar een schaduw en kan mensen niet volmaakt maken (vs. 1). De boodschap van het nieuwe verbond kan dat wel. Met het 'volmaakte' wordt onze vrije toegang tot God, onze nieuwe positie en ons gereinigde geweten bedoeld (Kol. 2:10). Paulus was heel dankbaar dat hij een rein geweten had, naar God en naar de mensen (Hand. 24:16). Aan het einde van zijn leven kon hij niet zeggen dat hij vrij was van zonde (Fil. 3:12-15; 1 Kor. 4:4; 1 Joh. 2:1; 3:8). Toen was het ook door het geloof. In het nieuwe verbond gaat het er niet om hoe goed ik ben, maar hoe goed Jezus is. Hij leeft Zijn volmaakte leven nu in en ook door ons heen.

Als je ieder uur medicijnen neemt, kun je niet zeggen dat je gezond bent. Zo was het ook met al die offers, die moesten ook constant gebracht worden (vs. 2). De jaarlijks terugkerende Grote Verzoendag herinnerde hen eraan, dat hun zonden bedekt maar niet weggenomen waren. Vandaar die herhalingen (vs. 3). Het bloed van stieren en bokken was krachteloos om zonden weg te doen (vs. 4).

In tegenstelling tot de zwakheid van de Levitische eredienst komen wij nu bij de kracht van dat ene offer (vs. 5). Psalm 40 vertelt ons al over Gods onbehagen. Al dat bloed vergieten gebeurde alleen maar om de harten voor te bereiden voor het Lam van God. Die rituelen veranderden de binnenkant van de mensen niet.

Alle offers gaven de Vader in de hemel geen vreugde. De gehoorzame gewilligheid van Zijn enige Zoon, de Heere Jezus, geeft Hem vreugde (vs. 6-8). Het oude systeem wordt weggenomen en het nieuwe wordt centraal gesteld (vs. 9). In het nieuwe verbond is er ook een lichaam voorbereid. Door het werk van de Heere Jezus zijn we nu al qua positie volmaakt en geheiligd. Wij zien het volbrachte werk van de Heere Jezus in het verleden, heden en in de toekomst. Jezus zal komen, zoals beloofd, en wij zullen ook zijn zoals Hij (vs. 10-18). De aankondiging van het nieuwe verbond is vervuld (Jer. 31:31). Hier staat voor het eerst 'Nieuwe Testament' (Hebreeuws: Brit ha Chadasha).

De nieuwe en levende weg

Dit is het hart van de brief, want ons is een nieuwe en levende weg in het heiligdom gegeven door de levende Heiland. Deze weg is geopend door het gescheurde voorhangsel, dat een schaduwbeeld is van het lichaam van de Heere Jezus. Zijn lichaam moest worden overgegeven in de dood; het heeft Hem alles gekost. Wij moeten ook op elkaar letten door elkaar aan te vuren tot liefde en goede werken

(vs. 24; 1 Petr. 2:9). Ook al zijn wij nu priesters, wij hebben wij onze Hogepriester dagelijks nodig. Gelukkig hebben wij een grote Priester over het huis van God (vs. 21). In het Nieuwe Testament is de liefde geen emotie, maar het motief voor ons handelen. De liefde is de wortel, en de goede werken zijn de vruchten.

Nieuwe waarschuwing tegen afval

We vinden hier ook een waarschuwing om niet af te dwalen. Het gevaar in de tijd dat deze brief geschreven werd, was dat enkelen teruggingen naar het jodendom. De waarschuwing heeft betrekking op de gevolgen van zonden die wij expres doen (vs. 25-26). Hier gaat het om hen die voor een tijd verbonden waren aan een gemeente, maar zich daarna moedwillig van de Heere Jezus afwendden. Zij waren nooit opnieuw geboren (1 Joh. 2:19). De verrader Judas was ook een discipel, maar hij viel af. Wij die geloven, worden nu bemoedigd om te blijven in het geloof.

Het gaat hier om de verwerping van de Zoon van God en van de Geest van de genade (vs. 29). Hier hoort de schrijver en ik hoop u die wederom geboren bent niet bij. Voor zo'n persoon is er geen hoop om het oordeel te ontvluchten. Onder het nieuwe verbond is het erger als wij de Heere Jezus afwijzen:

- a. Zo iemand verloochent zijn behoefte aan Jezus en hij wijst Hem als Heere af.

- b. Hij ziet geen waarde in het kostbare bloed van de Heere Jezus.
- c. Hij heeft de Heilige Geest gesmaad, Die hem verlangde te verlichten.

Dan volgen er enkele citaten uit Deuteronomium 32. Als wij Gods karakter kennen, dan herkennen wij dit ook. De les is dat wij wel moeten zorgen, dat wij daar niet bij zullen horen (vs. 30-31).

Ter bemoediging

Nu ontvangen wij sterke redenen om met de Heere Jezus door te gaan:

- a. Wat ons overkomen is, zal ons nu ook sterk moeten bemoedigen.
- b. De beloning die ons wacht, zou ons ook moeten bemoedigen.
- c. Het komende gericht van de Heere zou ons moeten weerhouden van afval.

Het lijden wat hen was overkomen (vs. 32-34), versterkte hun persoonlijke geloof (vgl. Hand. 5:41). Soms leden zij alleen, en soms leden zij als gemeenschap ook met elkaar. Zij waren niet bang om de gelovigen die gevangen zaten te bemoedigen. Ondanks dat zij materiële dingen verloren, leefden zij in de vreugde en de kracht van

de Heere. Want zij waren met hun hart achter het voorhangsel, waar hun anker was (Hebr. 6:18-20).

Het is goed om in geloof verder te gaan (vs. 35). De beloning staat voor de deur. Nadat zij de wil van de Heere gedaan hebben, ontvangen zij de belofte (vs. 36). Dan volgt een heel mooi vers met de belofte dat de Heere Jezus terugkomt (vs. 37). Het leven wat vreugde brengt voor het hart van de Heere is ons geloofsleven (vs. 38).

De schrijver vertelt ons ook duidelijk dat hij niet wil terugvallen, maar wil doorgaan op de smalle weg die hij reeds is ingeslagen (vs. 39). Het verharde hart heeft deze waarschuwing nodig! Het gebroken hart heeft deze heerlijke troost nodig! Door in de wij-vorm te schrijven wordt aangegeven dat zij geen mensen zijn die zich onttrekken en daardoor verloren gaan, maar mensen die geloven tot behoud van hun ziel. Zie ook Habakuk 2:4. *De rechtvaardige zal uit het geloof* (in Hem, de Heere Jezus) *leven*.

Het geloof in de Heere Jezus verbindt hoofdstuk 10 met hoofdstuk 11. Dit geeft voorbeelden van het volhardende geloof. Hoewel al Gods beloften nog niet worden gezien in hun vervulling, zijn zij betrouwbaar. Als men Jezus verruilt voor het judaïsme, verlaat men de fundamenten van het reddende geloof. De schrijver vertelt ons zo duidelijk dat hij ook niet wil terugvallen, maar wil doorgaan op de smalle weg die hij reeds is ingeslagen. Het verharde hart heeft deze waarschuwing nodig! Het gebroken hart heeft deze heerlijke troost nodig, en daar woont de Heere Zelf (Jes. 57:15)!

Hebreeën 11

Van Abel tot Noach

Geloven is vertrouwen op God, en dit leidt tot gehoorzaamheid aan God. Het geloof ziet de toekomst als het heden en het onzichtbare als het zichtbare (vs. 1). Het geloof maakt alle dingen mogelijk. De liefde maakt alle dingen gemakkelijk. Met het woord ‘immers’ beginnen de getuigenissen over de kracht van het geloof (vs. 2). Door het geloof verheugden deze ouden Gods hart. Omdat zij geloofden, vermeldt de Heere hun namen in Zijn eeuwig blijvend Woord.

Voordat de individuele gelovigen worden genoemd, begrijpen wij hoe belangrijk en onmisbaar het geloof ook nu nog is. Als wij door het geloof weten dat al het bestaande door God geschapen is, verstaan wij ook dat door Zijn wil alles ontstaan is. Alles komt tot stand door Zijn Woord, de materie is niet eeuwig. Alles wat wij in de wereld zien, is geschapen uit het niets. Het geloof van vóór de zondvloed is ook een reddend en een beproefd geloof.

De reeks begint met een voorbeeld van het reddende geloof. Kaïn en Abel brachten God een offer (vs. 4; Gen. 4:2-8). Abels offer werd aangenomen. De reden staat er ook bij: *Het was door het geloof*

dat Abel een beter offer bracht dan Kain. Geloven is doen wat God zegt. De Heere had het eerste dier geslacht (Gen. 3:21). Abel werd rechtvaardig verklaard op grond van zijn geloof en hij staat als eerste in de galerij van de geloofshelden. Door zijn geloof spreekt hij nu nog, ook al is hij al gestorven.

Henoch ging met God wandelen, nadat hij vader werd (Gen. 5:28-6:22; Amos 3:3). Anderen stierven, maar hij niet. Dat had de Heere hem beloofd. Door het geloof brengen wij vreugde aan Gods hart (vs. 5-6). Henoch predikte ook over de wederkomst (Jud.: 14), en over het komende oordeel door middel van de naam van zijn zoon Methusalach (d.i. nadat hij sterft, komt het). Hij stierf tijdens het jaar van de vloed.

Noach laat ons ook zien dat het leven van iedere gelovige anders is (Gen. 5:28-6:22). De Heere waarschuwde Noach voor dingen die niet te zien waren: een watersnood die de wereld zou treffen, waarbij alle mensen zouden omkomen. En het had nog nooit geregend. Noach geloofde God en hij bouwde uit ontzag de ark en hij heeft alles betaald, tot redding van hen die reageerden op zijn oproep. Dat was alleen zijn eigen familie. Door het geloof veroordeelde hij zo de wereld. Zij hadden geen excuus, want de uitnodiging klonk totdat de deur dichtging.

Het geloof van de aartsvaders

Abrahams geloof wordt uitvoeriger beschreven in Hebreëen 11:8-19 (vgl. Gen. 15:6). Hij geloofde de Heere en Die rekende hem dat tot gerechtigheid. Hij werd de stamvader van het Joodse volk en de vader van alle gelovigen. Abraham ging pas na zijn roeping op 75-jarige leeftijd op reis naar het land van Gods belofte. Dit pelgrimskarakter zien wij ook bij Izak en Jakob met hun tent, hun altaar en hun vele waterbronnen. Onze gehoorzaamheid is het uitwendige bewijs van ons innerlijke geloof.

Het tweede bewijs van Abrahams geloof is zijn geduldige wachten op de vervulling van de belofte in het Beloofde Land. Zelfs in het land verkreeg hij die niet. Niet alleen hij, maar ook Izak en Jakob leefden als vreemdelingen en zij trokken rond in tenten. In zijn hart waren er om zo te zeggen drie steden: Ur lag achter hem, Sodom was dichtbij en de hemelse stad, waarvan de fundamenten van God zijn, zag Abraham in het geloof voor zich (vs. 8-10).

De voldoening van het geloof (vs. 11-12). Aan Sara, de vrouw met wie Abraham in gehoorzaamheid vertrok uit Ur, was al een zoon beloofd. Uit menselijk oogpunt was dit onmogelijk. Sara geloofde uiteindelijk in de Heere en heeft Hem trouw geacht, Die het beloofd had. Daardoor bracht zij Izak ter wereld. Ook zij staat in de lange rij geloofsgetuigen, die de Heere God vertrouwde aangaande wat menselijk gezien onmogelijk was.

Het pelgrimskarakter van het geloof (vs. 13-16). Abraham, Izak en Jakob hebben zelf niet gezien dat hun nageslacht talrijk werd zoals de sterren aan de hemel en het zand aan de oever van de zee. Maar zij bleven vertrouwen, en zijn in het geloof gestorven. Geloof verandert iemands houding volkomen ten opzichte van het leven en van het sterven. Zij bleven ook uitzien naar het land Kanaän, zoals het zal zijn in het komende Vrederijk van de Heere Jezus. God eert hen door Zichzelf te noemen ‘*de God van Abraham, de God van Izak en de God van Jakob*’ (Ex. 3:6).

De test van het geloof (vs. 17-19). Abraham werd gevraagd zijn enige geliefde zoon Izak te offeren op de berg Moria (Gen. 22:1-19). Door zijn gehoorzaamheid kreeg Abraham een vergezicht van de Heere Jezus (Joh. 8:56), en werd zijn zoon Izak een prachtig schaduwbeeld van de Heere Jezus. Voor Izak was er wel een plaatsvervangend offer, maar niet voor Jezus. Izak kon ook niet sterven voor zijn eigen zonden, maar Jezus stierf wel voor al onze zonden. Abraham werd niet verzocht, maar wel beproefd. Hoewel Izak de zoon van de belofte was, moest de Heere in alles de Eerste zijn. Abraham geloofde in de opstanding van Izak, want hij zei tegen zijn knechten: *Wij gaan aanbidden en dan komen wij terug* (Gen. 22:5). Wij lezen dat de Heere het offer zag als inderdaad gebracht. Geloof moet in actie komen en leiden tot geloofsdaden. De les is dat de geloofsgehoorzaamheid de voorrang geeft aan Gods wil boven persoonlijke voorkeuren. Het geloof is geen luxe, maar een noodzaak. Als wij op enig gebied van het leven handelen zonder geloof in de Heere Jezus, dan zondigen wij en is het onmogelijk de Heere God de vreugde te geven die Hem zo toekomt (Rom. 14:23; Hebr. 11:6).

Zegen voor het nageslacht door het geloof (vs. 20-22). Er zijn twee huwelijken waarvan wij weten dat man en vrouw voor honderd procent door de Heere bij elkaar zijn gebracht: 1) de verbintenis van Adam en Eva, 2) en die van Izak en Rebekka (Gen. 25-26). Zij moesten echter wel dagelijks net zoals wij aan hun huwelijk werken, en het tweede echtpaar groeide uit elkaar. Er was zelfs een moment dat Rebekka geen levensvreugde meer kende (Gen. 27:46). De Heere moet iedere dag onze Hulp zijn in het drievoudige snoer (Pred. 4:12).

We kijken hier naar drie mensen die in het geloof zijn gestorven (Izak, Jakob en Jozef). Izak is een stil iemand, die weinig reist en in de schaduw van zijn vader blijft. Zijn moeder Sara en zijn sterke vrouw Rebekka vallen meer op. Izak trekt zijn oudste zoon voor, ook al weet hij dat de jongste de drager van de beloften is (Gen. 25:21-26). Maar we zien aan het einde van zijn leven dat hij door het geloof zijn zonen zegende aangaande toekomstige dingen (Gen. 27:27-40). Door zijn geloof werd Jakob erfgenaam. Het geloof geeft voorrang aan het doen van Gods wil, boven onze eigen voorkeur!

Als wij Jakob bestuderen in Genesis, bemoedigt het mij dat de Heere zijn geloof beschrijft en niet zijn vreemde streken. Twee geloofsdaden worden vermeld van Jakob vóór zijn sterven. Hij zegende de beide zonen van Jozef (Gen. 48:8-20). Ondanks Jozefs protest gaf Jakob de voornaamste zegen aan de jongste zoon. Hij maakte hem tot erfgenaam. Het geloof onderwerpt zich aan de wil van God. Jakob eindigt op een hoog niveau. Hij boog in aanbidding en leunde op zijn staf (Gen. 47:27). De staf wijst op zijn hoge leeftijd, zijn volhardende geloof en het vernieuwde leven dat hem de kracht gaf om aanbeddend te eindigen. Het is schitterend om tussen alle geloofshelden iemand

te zien, wiens prestatie het is dat hij leunt op zijn staf, omdat hijzelf gebroken is. Dat is één van de grootste wonderen.

Als Jozef op zijn sterfbed ligt, spreekt hij over de toekomstige uittocht van Gods volk (Gen. 50:22-26). Hoewel zij het daar goed hadden door weidegronden, comfort, water van de Nijl en welvaart (Gen. 47:5), herinnert Jozef het volk aan Gods beloften die Hij had gegeven (Gen. 50:24). De belofte aan Abraham was bijna 300 jaar eerder gegeven, en de uittocht uit Egypte zou nog ongeveer 150 jaar op zich laten wachten (zie Ex. 12:40-41 en Gal. 3:17). Door het geloof wist Jozef dat Gods beloften zouden worden vervuld en dat het volk het Beloofde Land weer zou binnengaan. Door het geloof wist hij dat de vaders zouden opstaan uit het stof en kon hij ook voorschriften met betrekking tot zijn eigen gebeente geven (Ex. 13:19; Joz. 24:32).

Het geloof van Mozes en zijn volksgenoten

De geschiedenis van Mozes begint al met het geloof van zijn ouders, Amram en Jochebed (Ex. 2:1-10). De toenmalige farao, wiens naam niet wordt genoemd, zag de Israëlieten als een gevaarlijke minderheid. De namen van de vroedvrouwen Pua en Sifra, die telkens voor het nieuwe leven kiezen, worden wel bij name genoemd. Omdat de ouders van Mozes in het geloof handelden, vreesden zij de wetten van de farao niet en verborgen zij Mozes drie maanden lang.

Belangrijk is dat hij mooi was voor God (vgl. Hand. 7:20). Zijn ouders moeten in het geloof hebben gezien dat hij door de Heere was uitverkoren om grote dingen te doen. De Heere heeft dit geloof beloofd, want het kind huilde op de juiste tijd in het mandje, zodat de dochter van de farao medelijden kreeg met hem. In feite mocht de farao de luiers en de opleiding betalen voor de toekomstige verlosser van het volk. Wat zijn moeder die eerste jaren in zijn jonge hart heeft gelegd, heeft de farao er nooit uit gekregen. De Heere God zorgde voor hem vanaf zijn geboorte tot aan zijn sterven.

De zelfverloochening van Mozes. Mozes groeide op aan het hof (Hand. 7:22-23; Hebr. 11:24-28). Toen hij veertig jaar oud was, wilde hij niet langer deel uitmaken van de koninklijke familie. Door het geloof weigerde hij een zoon van Farao's dochter te worden genoemd en identificeerde hij zich liever met Gods verdrukte volk. Hij had de volgende farao kunnen worden, maar deed afstand van zijn Egyptische kennis, rijkdom en macht die hij als een tijdelijk genot van de zonde zag. Hij vertrouwde op God en dacht aan het einde. Hij had het genadeloon van de Heere voor ogen en beschouwde de smaad van Christus als grotere rijkdom dan de schatten en de achting van de tegenwoordige wereld.

Mozes moest leren dat hij het volk niet in eigen kracht kon verlossen. Nadat hij een Egyptenaar had gedood, moest hij vluchten naar Midian en leefde hij de volgende veertig jaar een heel ander leven als een getrouwde man en vader van twee jongens. Hij werd de herder van de schapen van zijn schoonvader. Op tachtigjarige leeftijd zag hij onderweg van A naar B een bosje branden dat maar niet verteerde. Daar leerde hij het principe kennen van een nieuw, totaal veranderd

leven. Omdat de Heere God in de brandende doornstruik aanwezig was, bleef deze maar branden. Zo zag Mozes dat hij zo'n instrument kon zijn waardoor de Heere God zou blijven werken.

Toen Mozes voor de tweede keer bij het volk Israël kwam, geloofden het hem wel en de Heere werkte krachtig door Mozes. Hij opende en sloot de zee. Toen Mozes de Heere God door hem liet werken, kwamen alle Israëlieten veilig aan de overkant en verdronken alle Egyptenaren. Geen wonder dat het volk bij de lofzang Mozes' naam niet noemt (Ex. 15). Als je door het geloof leeft, zijn er drie dingen die je behoort te weigeren: de eer van de wereld, het zondige vermaak van de wereld en de rijkdommen van de wereld. Mozes nam een wijs besluit door voor de smaad van de Heere Jezus te kiezen. Hij werd gebruikt om het volk op Gods tijd en op Zijn manier te verlossen. Mozes werd hun profeet en middelaar en de nederigste man van de wereld, die met de Heere sprak van aangezicht tot aangezicht (Num. 12:3). Mozes was een trofee van Gods genade en hij was een vergeven moordenaar.

De zekerheid van het geloof. Tussen de verzen 27 en 28 van Hebreëën 11 ligt een periode van 40 jaar (Hand. 7:30). Inmiddels was de farao, waarmee Mozes 40 jaar van zijn leven had doorgebracht, gestorven en heerste er een ander over Egypte (Ex. 2:23). De Israëlieten zuchtten onder de slavernij en riepen tot de Heere om hulp. De Heere verscheen aan Mozes in een brandende braamstruik en zond hem daarna terug naar Egypte. De Heere gebruikte Mozes nu om Egypte te oordelen door middel van een serie plagen, die overwinningen waren over de Egyptische afgoden.

De Heere toont aan Mozes bij de tiende plaag, dat de eerstgeborenen van alle Israëlieten in leven blijven als de gezinshoofden het bloed van het paaslam aanbrenge op de bovendorpel en de beide deurposten van hun huizen (de vorm van het kruis). Mozes en het volk geloofden en Mozes gaf aanwijzingen voor de viering van het Pascha (Ex. 12). Het woord Pascha betekent ook 'voorbijgaan'. De verderfengel raakte hun eerstgeborenen niet aan, terwijl in alle huizen van de Egyptenaren, die het bloed niet aan hun deurposten hadden gestreken, rouw werd bedreven. Het Pascha is een beeld van het eenmalige offer van de Heere Jezus op het kruis van Golgotha.

Het geloof van het volk (Hebr. 11:29-30). De Heere zei dat zij al lopend door de Rode Zee aan hun achtervolgers zouden ontkomen (Ex. 14:15-16). Het pad banen door de zee was een daad van de Heere, maar het door de zee gaan een geloofsdaad van de Israëlieten. De Egyptenaren probeerden het in ongelof en zij verdronken. De volgende veertig jaar in de woestijn worden hier niet genoemd, omdat dit een periode van ongelof en rebellie was. Dat heeft geen eeuwigheidswaarde (1 Joh. 2:17). Ondanks hun ongelof genoten ze wel dagelijks van de wonderen van God.

Bij de verovering van Jericho was Jozua de geloofsheld. Zijn naam wordt echter niet vermeld. Het is weer *door het geloof* dat die muren nu omvallen (Joz. 5:13-15). Ook het volk wandelde achter Jozua aan. De muren van Jericho leren ons nu: gelovigen moeten volharden. Een gelovige (Jozua) heeft ook invloed ten goede! Het was erg pijnlijk dat de volgende generatie niet in het geloof wandelde (Richt. 2:7-10).

Het geloof van Rachab (Hebr. 11:31). Rachab¹ was een heidense vrouw, een prostituee die woonde in de veroordeelde stad Jericho. Zij is een voorbeeld van een opzienbarend geloof. Haar invloed werd wereldwijd. Zij had de verspieders met vrede ontvangen. Zij hing in geloof het scharlakenrode koord uit het raam en haar familie werd gered. Dit zegt mij ook dat de redding voor iedereen is. Zij werd de vrouw van Salmon (één van verspieders), de moeder van Boaz en de overgrootmoeder van David. Zo werd zij één van de vrouwen in het geslachtsregister van de Heere Jezus (Matt. 1:5). In de brief van Jakobus staat zij zelfs naast Abraham vermeld (Jak. 2:23-25). Dit leven ontvang je als jij Gods woord en Gods lied gelooft en aanvaardt (Ex. 15:1; Joz. 2:9-11). Het is niet uit werken.

Nog meer geloofshelden

We hebben in dit hoofdstuk een lange reeks gelovigen gezien. Vanaf de roeping van Abraham tot de inbezitneming van het Beloofde Land laten deze verzen ons ook de geestelijke geschiedenis van de mens zien, die begint met de roeping door God en eindigt met de vervulling van Zijn belofte. De schrijver kan niet alle oudtestamentische geloofshelden gedetailleerd bespreken. Met de woorden ‘*Wat zal ik nog meer zeggen*’ begint hij een algemeen overzicht van de verdere geschiedenis van Gods volk hier op aarde (Hebr. 11:32-39). De volgende namen staan niet in chronologische volgorde. Vier van

1 Haar naam betekent ‘wijd’.

hen waren richters. Lees de Bijbelse verslagen van Gideon (Richt. 6-9), Barak (Richt. 4-5), Simson (Richt. 13-16), en Jefta (Richt. 10-11). In 1 Samuël komen David en Samuël naar voren. Je ziet dat David hier niet met zijn titel wordt vermeld. Aan de voet van het kruis is iedereen gelijk. Door het geloof behaalden zij ook militaire overwinningen. Zij overwonnen koninkrijken (vs. 33). Zij stelden rechtvaardig bestuur aan, brachten gerechtigheid in de praktijk en werden ook beloond. Zij verkregen allen ook Gods belofte!

Veel beloften werden al tijdens hun leven vervuld. Dat zien wij bij Gideon, Barak en David. De voorlopige en gedeeltelijke vervulling geven ons te meer de zekerheid van de eindvervulling van alle aan Abraham gedane beloften in de toekomstige eeuw. Door het geloof werden muilen van leeuwen toegesloten (Dan. 6), en werd de kracht van het vuur geblust (Dan. 3). Door het geloof werden de profeten Elia en Elisa niet gedood; zij ontkwamen aan de scherpte van het zwaard (1 Kon. 19:2; 2 Kon. 6). Door het geloof stonden kinderen op uit de dood (1 Kon. 17:17-24; 2 Kon. 4:17-37).

Na de geloofshelden die in dit leven hebben getriomfeerd (vs. 32-35a), volgen in de verzen 35b-38 de geloofshelden die niet werden gered en beloond. Zij worden aangeduid als 'anderen'. Sommigen werden gefolterd tot de dood erop volgde en gestenigd. Anderen verduurden spot, geselslagen, boeien en gevangenis. Ook werden er mensen in stukken gezaagd of met het zwaard ter dood gebracht. In Gods ogen is het niet doorslaggevend of iemand nu omkomt of ontkomt, maar of hij leeft of sterft in het geloof! Deze gelovigen die de aangeboden verlossing niet aannamen, zullen een betere opstanding krijgen. Zij zullen door hun geloof het beloofde beërven.

Wat wordt bedoeld met ‘een *betere opstanding*’ (vs. 35b)? Hiervoor moeten wij terug naar vers 35a, waar staat dat vrouwen hun doden terugkregen door opstanding. De twee jongens van wie hier sprake is kwamen terug uit de dood, maar stierven later alsnog. Eens in de komende eeuw zullen alle gelovigen opstaan in onvergankelijkheid en zullen nooit meer sterven. Weer anderen moesten rondzwerven en leden gebrek. Zij werden verdrukt en mishandeld. Let nu op hoe prachtig deze geloofshelden worden omschreven: *de wereld was hen niet waard* (vs. 38). Zij hechtten geen waarde aan de tegenwoordige wereld, die in haar eigen wijsheid de Heere Jezus niet kent en ook niet aanbidt.

De vervulling van de belofte

Het hoogtepunt van het geloof was dat allen door de Heere God werden geëerd met een goed getuigenis vanwege hun blijvende en volhardende geloof (Hebr. 11:39-40). Zij zijn echter gestorven zonder de vervulling van de belofte te hebben verkregen. Wat is de vervulling van de belofte waarop zij gehoopt hadden? Volgens sommigen is dit vervuld door de Heere Jezus op het kruis van Golgotha. De brief begint ermee dat wij in de laatste dagen leven (Hebr. 1:1). Alle zegeningen van het nieuwe verbond zijn ons deel. Dit is juist en wij hoeven daar niet aan te twijfelen, maar wordt met het beloofde dat niet verkregen is toch niet iets anders bedoeld? In dit gedeelte worden

wij bemoedigd om in het geloof te volharden. Het is niet logisch om op te roepen volhardend te blijven uitzien naar iets dat al verkregen is. Anderen hebben hier terecht uit opgemaakt dat de vervulling van die beloften slaat op *toekomstige* zegeningen. Uit Hebrreeën 10:36 leren wij dat er volharding nodig is om de wil van de Heere te doen en de vervulling van de belofte te verkrijgen.

Zij verlangden allemaal naar de vervulling van de beloften die aan Abraham waren gegeven. Dit gaat om de blijvende vrede, de voorspoed en de rust in het Beloofde Land. Het gaat over drie beloften:

1. een land (vs. 9);
2. een stad (vs. 10);
3. een vaderland (vs. 14).

De vervulling van de beloften is hier niet de hemel, maar het op aarde nog op te richten Koninkrijk van God. De Heere heeft voor ons iets beters voorzien dan voor deze gelovigen. Het woord ‘opdat’ verklaart het betere. De Heere wil veel meer doen dan alleen de oudtestamentische gelovigen de vervulling geven van de aan Abraham gedane beloften. Wij, die deel uitmaken van de gemeente van de Heere Jezus, gevormd uit alle gelovigen vanaf de Pinksterdag tot de wederkomst, zijn al bij het betere betrokken. Zowel de gelovigen onder het oude als onder het nieuwe verbond komen tot de volmaaktheid in het Vrederijk. In zekere zin hebben wij al de volmaaktheid bereikt en zijn wij al geheiligd. Ook de oudtestamentische gelovigen wisten dat al hun overtredingen en al hun zonden bedekt waren (Ps. 32:1), en dat zij tot God mochten naderen (Ps. 65:5).

Maar in de volle betekenis van het woord bereiken wij pas de volmaaktheid bij de lichamelijke opstanding ten leven; en dan zal Israël straks ook wonen in het hun toegezegde grondgebied, waar hun stad en ook hun vaderland is. Dan wordt ook het geestelijke bezit in werkelijkheid hun deel:

Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen en zij zullen Zijn volk zijn en God Zelf zal bij hen zijn en hun God zijn. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen en de dood zal er niet meer zijn, geen rouw en jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan (Openb. 21:3-4; zie ook Jes. 2:2-3).

Hebreeën 12

Nadat de schrijver deze Joodse gelovigen heeft bemoedigd met voorbeelden van de gelovigen uit hun verleden, versterkt hij hen nu en wil hij de hoop doen herleven.

1. Hij wijst hen op de Heere Jezus, het Voorbeeld voor alle gelovigen.
2. Hij leert hen hoe God de Vader door tuchtiging Zijn kinderen opvoedt.
3. Hij herinnert hen ook aan hun heerlijke toekomst in het hemelse Jeruzalem.

Aan deze bemoedigende woorden voegt hij waarschuwend woorden toe voor hen die de boodschap van redding en vergeving door het volbrachte werk van de Heere Jezus niet aanvaarden. Wie in de Heere Jezus gelooft, heeft een heerlijke en een eeuwige toekomst; maar wie de Heere Jezus afwijst, wacht de toorn van de Heere God en een afschuwelijke, nooit eindigende eeuwigheid.

1. De oproep tot leven in hoop is gebaseerd op het voorbeeld van Christus

Het gaat eerst om uithoudingsvermogen (vs. 1-2). Deze verzen luiden de overgang in van het onderwijs over het *leven in geloof* naar het onderwijs over het *leven in hoop*. Dit onderwijs is gebaseerd op de Heere Jezus Christus als de Leidsman en de Voleinder van het geloof. De oproep tot hoop is eveneens gebaseerd op het voorbeeld dat de Heere Jezus ons heeft nagelaten.

a) Onze inspiratie voor de wedloop

De schrijver tekent het beeld van een amfitheater, waar duizenden toezien wie de wedstrijd voor langeafstandlopers zal winnen. Hij zegt: Jullie zijn de renners. De gelovigen die jullie zijn voorgegaan zijn de toeschouwers op de tribune. Zij hebben de wedloop al gelopen en kijken nu met belangstelling toe hoe wij het einddoel bereiken. Het Griekse woord 'marturos' (getuige) heeft twee betekenissen. Toeschouwers zijn zij, getuigen zijn wij. Het komt er voor ons op aan in de race.

b) Oproep tot de wedloop

Wij kunnen niet kiezen of wij al dan niet deelnemen aan die wedloop. Wij zijn al in de race. Wij moeten de wedloop volbrengen. Zondaars die tot geloof in de Heere Jezus komen bereiken niet allemaal de finish, maar zij horen het startschot. Nu begint het pas. Zo heeft Hij het bepaald. Hij wil dat wij in beweging komen. Jezus

geeft de geestelijke groei, maar de gelovigen moeten zich wel ernaar uitstrekken.

c) Instructies voor de wedloop

De coach geeft het hele team drie aanwijzingen voor het af te leggen parcours.

- Let op je gewicht. Sjouw niets mee wat je niet nodig hebt. Dit kan van alles zijn: gewoonten, hobby's, vriendschappen, carrière enz., dingen die helemaal niet verkeerd hoeven te zijn, maar die wel onze wedloop kunnen verhinderen.
- Laat je niet belemmeren. Letterlijk kan een loshangend deel van je kleding de renner hinderen of doen struikelen. De gelovige moet naast alle last ook de zonde afleggen, die ons zo gemakkelijk verstrikt. Anders wordt zonde een blok aan het been. Door Zijn aanwijzingen wil de Heere ons voor struikelen bewaren.
- Blijf recht voor je uitkijken. Laat je onderweg ook door niets en niemand afleiden. Houd de Heere Jezus altijd voor ogen, de Leidsman en Voleinder van het geloof.

d) Ons Voorbeeld voor de wedloop

Let erop dat er niet staat: Christus of de Heere Jezus Christus, maar *Jezus*. Dit keer worden wij niet gewezen op Zijn goddelijke of Messiaanse titels, maar op Zijn menselijke naam. Als Mens op aarde is Hij ons inspirerende Voorbeeld. Wij leren Hem kennen in Zijn menselijke natuur tijdens Zijn leven op aarde door de evangeliën te lezen en erover na te denken.

Als de Heere Jezus ons voor ogen wordt gesteld als de Leidsman en Voleinder van het geloof, wijst dit niet alleen op Hem Die beginnend geloof wekt in het mensenhart, maar op Hem Die levenslang ons Voorbeeld is. Hij heeft de wedloop ten volle tot een goed einde gebracht. Naar Zijn voorbeeld moeten wij de weg gaan en in Zijn voetsporen moeten wij treden. Evenals in hoofdstuk 11, waar de schrijver ook onze aandacht richt op de kenmerkende facetten in het leven van de geloofshelden, zo wijst hij ons erop dat de Heere Jezus Zich in alles richtte op het kruis. Het kruis bracht Hem hoon, de geseling van mensen en de verlatenheid van God. Hoe kon Hij toch die weg gaan? Door zijn vaste geloof in de Heere God.

2. De discipline in het leven van gelovigen

De wedloop is geen aangenaam wandeltochtje (vs. 3-11). Er zijn obstakels op ons pad en hindernissen die overwonnen moeten worden. Daarom vermaant de Heere ons als zonen – zonen zijn zij die op hun positie en verantwoordelijkheid aangesproken kunnen worden – om niet op onze eigen manier te leven, maar volgens Zijn aanwijzingen. Dit gedeelte is belangrijk voor het discipelschap. Deze woorden zijn gericht tot gelovigen die menselijk gesproken alle reden hadden om ontmoedigd te zijn. Vanwege hun geloof waren ze ook al van hun bezittingen beroofd, uit hun huizen verjaagd, verdrukt en gesmaad (Hebr. 10:32-34). De schrijver wijst hen erop dat dit hoort bij Gods wijze opvoedingsmethode, en dat hun hemelse Vader hen weerbaar maakt en sterkt in hun geestelijke groei.

a) Het voorbeeld van de Heere Jezus (vs. 3a). Hij begint met al hun aandacht te richten op de Heere Jezus. Het werkwoord ‘opletten’ is een rekenkundige term. De lezers moeten het lijden van de Heere Jezus tot zich laten doordringen. Dit hebben zij onvoldoende gedaan, terwijl ze door zich te verdiepen in het aardse leven van hun Heer en Heiland hun twijfels en problemen aan kunnen. In Jezus zien zij wat Gods opvoedingsmethode is en hoe Jezus als Mens de gehoorzaamheid heeft geleerd. Dit is ook Gods methode!

b) Het gevaar van ontmoediging (vs. 3b-4). Het woordje ‘toch’ geeft het doel van het wijzen op het voorbeeld van Jezus. De schrijver is bang dat zijn lezers ontmoedigd worden en voortijdig afhaken. Zij hebben een tweede aansporing nodig die ze ontvangen door op de Heere Jezus te zien. De oorzaak van hun ontmoediging is: zij hebben niet tot bloedens toe weerstand geboden aan de zonde. Hier worden niet hun zonden bedoeld, maar die van de zondaren, de vijanden van Christus, die hen op allerlei manieren van het geloof willen aftrekken. Andere gelovigen bleven ondanks het bloedvergieten trouw.

c) Het beroep op de Schriften (vs. 5a). Als prediker en zielzorger bepaalt de schrijver hen steeds weer bij de Bijbel. Om hen te helpen en alles te zien in het juiste perspectief citeert hij Spreuken 3:11-12. We moeten alles wat ons overkomt zien in het licht van Gods Woord. Als wij nu naar de Bijbel luisteren en het gesprokene diep tot ons laten doordringen, dan antwoorden wij op wat God zegt. Zo kan Hij met ons ook in gesprek blijven.

d) De realiteit van discipline (vs. 5b-11). Tuchtiging is het proces van Gods handelen. Door die training leren we wat de goede manier is om de dingen te doen. Het Griekse woord *paideia* heeft de betekenis van het opvoeden van een kind, net zolang tot hij het uit zichzelf doet. Tuchtiging is de leerschool van een liefhebbende God. Onze hemelse Vader wil ons de hemelse dingen leren. Dat kan niet zonder lijden. De gelovigen leden onder vervolging en spot. Anderen ondervonden hinder op hun weg door financiële problemen, ziekte, spanning op het werk, familiekwetsies en ontrouwe vrienden. Dat gebruikt de Heere om te groeien naar geestelijke volwassenheid.

3. Doorzettingsvermogen

De verzen 1-11 tekenen de wedloop als een race, die alle krachten vergt. De verzen 12-17 tekenen de geestelijke wedloop als een pelgrimsreis, dan gaat het om volharding en doorzettingsvermogen.

a) Wij moeten ontmoediging en neerslachtigheid overwinnen (vs. 12-13). Met het woord 'dan' komt de schrijver bij wat de lezers moeten doen, nadat zij het onderwijs over de tuchtiging (vs. 3-11) ter harte hebben genomen. Zij moeten veranderen van uitgeputte atleten met slappe handen en knikkende knieën in stevig voortgaande pelgrims. Zij hebben zich laten ontmoedigen door de teleurstellingen van het leven. Daarom moet hen geleerd worden dat alles wat hen als gelovigen overkomt beproevingen zijn, maar dat hun hemelse Vader hen daarmee test op hun geloof. Zij moeten volhouden en

voortgaan. Zij moeten zichzelf tot de orde roepen om geestelijk fris en actief te worden en ‘rechte sporen’ voor hun voeten maken (vs. 13). Oneffenheden en gaten in de weg hebben hen verstuikingen bezorgd. Van alle religieuze rituelen moeten zij zich nu bevrijden, opdat zij genezen de weg naar het Vaderhuis kunnen vervolgen.

b) Vrede en heiligmaking najagen (vs. 14). Als zij zich helemaal losgemaakt hebben uit de greep van de religieuze, maar zondige en de wereldse omgeving, moeten zij de volgende bevelen gaan opvolgen:

1. Zij moeten als een jager alles op alles zetten om hun buit binnen te halen: *‘de vrede met allen najagen’*. In een wereld waar alles geregeerd wordt door afgunst en eigenbelang moet iedere gelovige in vrede leven met iedereen.
2. *Jaag naar heiliging zonder welke niemand de Heere zal zien*. Het is ook geen vrede tot elke prijs. Nooit mag het ten koste gaan van heiligheid. Dit is niet de in Christus verkregen heiligheid maar het levenslange proces van vernieuwing. De morele heiliging is geen passief bezit, maar iets waar wij ons hele leven aan moeten werken. Ware gelovigen willen heilig leven. Ongelovigen willen dat niet. Zij zullen de Heere Jezus niet zien en Zich niet in Zijn gemeenschap verblijden.

c) De noodzaak van herderlijke waakzaamheid (vs. 15-17). De uitdrukking *‘terwijl u erop toeziet’*, komt behalve hier ook voor in 1 Petrus 5:2, waar het vertaald is met ‘hoeden’. De oudsten moeten zorgdragen voor het welzijn van de gelovigen. In deze brief heten de pastorale werkers opzieners of herders (Hand. 20:17, 28;

1 Petr. 5:1-5). Als herders moeten zij waken over hen en op drie gevaren letten die de geestelijke voortgang kunnen belemmeren:

1. Achterop raken in de genade van God. Genade is Gods goedheid voor wie het niet verdienen. Oudsten moeten erop toezien of er in de gemeente zijn die de genade van God nooit in waarheid hebben leren kennen. Zij die wel belijden Christus te kennen, maar nooit blijken geven van geestelijk leven. Zij lopen gevaar om geen deel te hebben aan de geestelijke zegeningen in het rijk van de Heere.
2. Een wortel van bitterheid. In Deuteronomium 29:18 worden alle Israëlieten gewaarschuwd voor de zonde van de afgoderij. Iemand die van het geloof afvalt is voortdurend boos op de Heere Jezus en zij kunnen daarmee ook vele anderen verbitteren.
3. Zegeningen verachten. Immoreel gedrag en direct aardse winst liever hebben dan de eeuwige zegeningen. Dit verwijst naar de gulzigheid van Ezau. De geloofsafval heeft altijd gevolgen. De Bijbel zegt: Ezau was een ontuchtpleger (hoereerder of overspeler). Uit de geschiedenis blijkt dat het verlaten van de levende God soms gepaard gaat met seksuele zonden. Ezau was een onheilige en verkocht zijn eerstgeboorterecht. God had hem grote voorrechten geschonken: Hij was de eerstgeborene, een dubbel deel van de erfenis, de zegen. Dit alles gaf hij op voor één maaltijd. Hij had een aardse gezindheid en een wereldse houding ten opzichte van de dingen van God. Later had hij spijt van zijn overhaaste en ondoordachte daad (Gen. 27:34-40). Het woord berouw is bij Ezau 'tot andere gedachten komen' (hij probeerde het goed te maken), het is niet het Bijbelse berouw. Hij dacht

aan de materiële zegen die hij had verkwanseld. De schrijver noemt hem als illustratie voor de onherstelbare gevolgen van geloofsafval.

4. Waarschuwing om het geloofsleven niet los te laten

a) U hebt vele voorrechten ontvangen.

Eerst werden de lezers bemoedigd om volhardend te geloven en heilig te leven. Nu lezen zij waarom dit belangrijk is (vs. 18-24). Al de voorrechten onder het nieuwe verbond moeten de aansporing zijn om de weg te vervolgen. *U bent niet genaderd tot de berg Sinai* (vs. 18-21). De gelovigen zijn niet te vergelijken met de Israëlieten bij de uittocht. Hun verhouding tot de Heere blijkt uit wat er gebeurde bij die wetgeving (Ex. 19:16-19; 20:18-21; Deut. 4:11, 12). De Sinai beefde onder het geweld van de donderslagen en bliksemschichten. Niemand, zelfs geen dier, mocht de berg aanraken of dichterbij komen. Sinai leert ons Gods volkomen heiligheid. De weg tot de Heere was niet open, en wie het waagde om tot Hem te naderen moest dat met de dood bekopen.

De Hebreëen zijn echter genaderd tot de berg Sion (vs. 22a). Het woordje 'maar' wijst op het contrast met het oude, aardse en tijdelijke. Sion symboliseert het nieuwe verbond: uitnodigend, hemels en ook eeuwig. Het oude verbond verbood de Israëlieten om vrij te naderen,

het nieuwe nodigt de gelovigen uit om toe te treden. Er staat niet: u zult naderen, maar *'u bent genaderd tot de berg Sion'* (vs. 22). De schrijver maakt ons hiermee duidelijk dat hun toetreding tot het nieuwe verbond voor God een feit is. De lezers kwamen geestelijk gesproken tot de berg Sion, toen zij gingen geloven in de Heere Jezus. Fysiek zijn wij nu nog op aarde. Als pelgrims zijn wij op weg naar de stad van de levende God. Gelovigen zijn ook al burgers van het koninkrijk der hemelen geworden.

De verzen 22-24 zijn deels profetisch. Zij beschrijven niet alleen onze tegenwoordige positie in Jezus, maar ook in zeven punten wat ons nog wacht in de toekomst:

1. Het hemelse Jeruzalem. De naam van de stad 'Sion' wordt al in het Oude Testament gebruikt voor het aardse Jeruzalem (Ps. 78:68-69). Die stad is ook een schaduwbeeld van de stad van God in de hemel die eens zal nederdalen naar de aarde en Gods woonplaats is als Hij bij Zijn eigen volk zal wonen (Openb. 21:2).
2. Ontelbare aantallen engelen. Zij zijn erbij als de volledige gemeente in de hemel wordt verwelkomd. Gelovigen die op hun bestemming zijn aangekomen, zullen samen met de engelen God en het Lam eeuwig de lof en de eer brengen.
3. De vergadering van de eerstgeborenen. In de hemelse stad zullen voor het eerst Gods kinderen allen bijeen zijn. Het woord 'eerstgeborenen' duidt op hen die een dubbel deel van de erfenis zullen ontvangen. Dit spreekt ook van de bijzondere eer en van alle voorrechten die hun in de hemel ten deel zullen vallen.

4. God is de Rechter over allen. Dit is een waarschuwing aan allen die zeggen als pelgrims op reis te zijn naar de hemel. Ik verschijn voor God om als Zijn kind de op aarde verdiende beloning daar in ontvangst te nemen (2 Kor. 5:10). Of als Zijn vijand tot een eeuwige straf veroordeeld te worden (Openb. 20:11-15).
5. De geesten van de rechtvaardigen. De oudtestamentische rechtvaardigen die de voleinding bereikt hebben en het geloof behouden hebben. Op die dag van de opstanding worden zij voleindigd, volmaakt verheerlijkt.
6. Jezus als de Middelaar van het nieuwe verbond. De gelovigen zullen daar hun Heer ontmoeten, Die Zijn bloed vergoten heeft tot vergeving van al hun zonden.
7. Het bloed van de besprenkeling. De dood van de Heere Jezus wordt nu niet vergeleken met de besprenkeling met het bloed van de offers waarmee het oude verbond werd ingewijd, maar met de moord op Abel in Genesis 4. Het bloed van Abel riep om wraak. Het bloed van de Heere Jezus spreekt nu van de betere dingen van verlossing van wegneming van zonden, reiniging van het geweten, eeuwig leven en ook van een vrije en een blijde toegang tot in de hemel.

b) Wij gaan door vele gevaren.

Met het oog op de wondermooie en rijke contrasten met de berg Sinäï worden de lezers gewaarschuwd voor de gevaren van het afwijzen van het evangelie, het gevaar van ongeloof (vs. 25vv.). Het evangelie

roept allen op tot het nemen van een beslissing. Niemand mag Hem Die spreekt verwerpen. Weigeren om gered te worden is afvallen van de levende God (Hebr. 3:12), de Zoon van God te schande maken (Hebr. 6:5-6), en het bloed van het verbond onrein achten (Hebr. 10:29).

Van de uit Egypte verlostte Israëlieten moet keer op keer worden vastgesteld dat zij harde harten hadden. Steeds weigerden zij Gods Woord, zoals dat door Mozes tot hen kwam, aan te nemen. Daarom ontkwamen zij niet aan Gods oordeel. Zij gingen het Beloofde Land niet binnen en stierven in de woestijn (Num. 14:22-24; Deut. 1:35-36). Nu ons een veel beter verbond is aangeboden dan het verbond van de Sinäi, zijn wij in veel groter gevaar indien wij er niet op ingaan. Toen sprak de Heere vanaf de berg via Zijn knecht Mozes. Nu spreekt de Heere uit de hemel door Zijn Zoon. Wij zullen niet ontkomen aan Zijn oordeel, als wij Zijn offer afwijzen dat vergeving aanbiedt door het bloed van Christus (vs. 26-27).

c) Zekerheid van het oordeel.

Gods stem bracht de aarde aan het wankelen. Dit gebeurde na de uittocht uit Egypte (Ex. 19:18). In Haggai 2:7 wordt erop gewezen dat de wereld rijp is voor het oordeel en dat God nog eenmaal de aarde en de hemelen zal doen beven. Dat schudden houdt een verandering in van het bestaande (2 Petr. 3:10). Alles wat God nu vijandig is, wordt verwijderd uit het heelal. Alleen wat onwankelbaar is blijft. Het onwankelbare rijk waarin de burgers van eeuwig gelukkig zullen zijn.

d) Redenen om te volharden.

De schrijver is overtuigd dat zij gelovigen zijn, hoewel zij op het ogenblik zwak en ook vermoeid zijn. Daarom spreekt hij hen moed in en roept hij hen op om de Heere volhardend te blijven dienen (vs. 28-29). Hij wijst op drie redenen:

1. Het onwankelbare Koninkrijk (Openb. 21:3-4). Omdat gelovigen met Hem zullen regeren, moeten zij hun wedloop voortzetten. Zij zullen het Koninkrijk van God ontvangen. Daarvan zijn zij verzekerd. Dat rijk kan niet bewogen worden. Als deze hemelen en aarde vergaan, overleven de burgers van het onwankelbare Koninkrijk het oordeel wel en beërven zij de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.
2. De altijd beschikbare genade. Zij putten uit onbeperkte bronnen om God te vereren op een Hem goede wijze. Eerder leerden zij al over Gods genadetroon (Hebr. 4:16). Hij moedigt hen opnieuw aan daar dankbaar gebruikt van te maken.
3. De heiligheid van God. Omdat God een verterend vuur is, moet Hij gediend worden met ontzag en eerbied. De Vader van de Heere Jezus is een heilig God, Die van alle mensen al hun wegen en daden nagaat. De naamgelovigen moeten weten dat hen het vuur wacht van de eeuwige bestraffingen (Hebr. 10:27, 29-31; Openb. 20:10, 15). De gelovigen moeten weten dat hun dienst aan de Heere God getest wordt en alles wat geen waarde had verbrand wordt (1 Kor. 3:10-15).

Samenvatting

Gelovigen moeten onder de beproevingen niet moedeloos worden, maar zien op de geloofshelden van vroeger. Wij moeten bovenal het voorbeeld volgen van de Heere Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof, Die het doel altijd voor ogen hield. Beproevingen bewijzen dat wij zonen van God zijn, en ze helpen ons om deel te krijgen aan Gods heiligheid (vs. 7-13).

Ook als zij vervolgd worden, moeten zij wel proberen de vrede te bewaren met alle mensen, zonder hierbij het najagen van heiligheid op te geven. Alleen wie in heiliging volharden zullen de Heere zien. Ezau is het voorbeeld van ontrouw en geloofsafval (vs. 14-17). Vanwege hun heerlijke toekomst mag er geen bitterheid of verwarring onder hen zijn; hoe hoger de roeping, hoe hoger de plicht. De gelovigen hebben ook een volkomen andere positie dan de Jood onder de wet (vs. 18-21). Wij zijn burgers van een hemels rijk. Als onder de wet van Mozes niemand ontkwam aan Gods toorn, hoeveel te minder als men ongehoorzaam is aan het evangelie van Gods Zoon uit de hemel (vs. 26-27). Er is altijd genade, blijf dus steeds volharden (vs. 29).

Te vaak schreeuwen wij het uit om verlost te worden van de straf, in plaats van de zonde die erachter zit. Wij ontsnappen liever aan de dingen die ons veel pijn doen, dan aan de dingen die de Heere God pijn doen (G. Campbell Morgan).

Hebreeën 13

De schrijver beschouwt het leven van de gelovigen als een pelgrimsreis. De gelovige is iemand die reist van de stad van het verderf (de boze wereld die vergaat) naar de eeuwige, hemelse stad, de berg Sion, de stad van God (Hebr. 12:22, 26-27). In dit hoofdstuk leert de schrijver zijn lezers het gedrag dat hen moet kenmerken. Met zijn morele en praktische lessen en persoonlijke opmerkingen lijkt dit slot van de brief op dat van andere nieuwtestamentische brieven.

Broederliefde en onderlinge relaties

De broederlijke liefde moet blijven (vs. 1-3). Zoals hoofdstuk 11 als thema het *geloof* heeft en hoofdstuk 12 de *hoop*, is het thema van hoofdstuk 13 de *liefde*. Gelovigen moeten als leden van Gods gezin ook liefdevol omgaan met elkaar. Hieraan moeten wij te herkennen zijn, dit moet ons als lijm bij elkaar houden (Hebr. 2:10). Zoals Hijzelf ons liefheeft, moeten wij elkaar liefhebben. Zijn oneindige liefde is de bron en de motivatie. Jezus zegt in de bovenzaal: *Een nieuw gebod geef ik u, dat u elkaar liefhebt; zoals Ik u ook liefgehad heb tot het einde* (Joh. 13:34). Hebreeën 13:1 is ook een gebod. Pelgrims moeten niet alleen ijverig en volhardend zijn in hun geloof en hoop (Hebr. 12:1, 12), maar ook in hun brandende verlangen om elkaar

lief te hebben, zoals de Heere Jezus hen heeft liefgehad. De schrijver is op het punt van de liefde niet gerust. Gebrek aan onderlinge liefde is altijd een teken dat de liefde voor de Heere Jezus ook verkoelt (1 Joh. 4:8).

Vers 2 en 3 maken vers 1 heel praktisch door de opdracht door het gebod tot gastvrijheid. Wij moeten gastvrij zijn voor medegelovigen, maar speciaal als het vreemdelingen betreft. Daartoe roept het Nieuwe Testament ons ook op (Rom. 12:13; 1 Petr. 4:19). Gelovigen moeten hun huizen openstellen voor rondreizende dienaren van het Woord (Matt. 10:11-12; Hand. 9:43; 16:15; 21:8 en Fm:22), en voor de samenkomsten (Hand. 2:46). Er zijn broeders en zusters die hulp nodig hebben (Matt. 25:34-40). Door gastvrij te zijn hebben sommigen, zonder het te weten, engelen onderdak geboden. Dit verwijst waarschijnlijk naar Abraham (Gen. 18). Wij zegenen anderen en worden zelf ook gezegend. Het is ook een gebod om aan gevangenen te denken en aan hen die slecht behandeld worden. De eerste gelovigen kwamen hiervoor in actie. Als medegelovigen om hun geloof gevangen zaten, bezochten zij hen. Als gelovigen door benden waren ontvoerd, kochten zij hen vrij. Als broeders en zusters van hun bezittingen waren beroofd, voorzagen zij hen van al het nodige.

Naast de broederliefde was er de noodzaak van een reine huwelijksliefde (vs. 4). Het door God ingestelde huwelijk moet bij allen in ere worden gehouden. Gelovigen moeten beseffen dat elke vorm van seksuele onreinheid het huwelijk ontheiligt. De door God geschapen mogelijkheid om door geslachtsgemeenschap als man en vrouw één te worden mag alleen plaatsvinden binnen het huwelijk

(Gen. 2:24-25). Het huwelijksbed wordt ontheiligd door overspel en hoererij. Het is een misdaad om zich als een derde erbij te voegen of één van de twee eruit te verdrijven. Wie zich hieraan schuldig maakt, overtreedt Gods orde en ruïneert andermans huwelijk.

Tevens wijst de schrijver hen op de zonde van hebzucht en geldzucht (vs. 5-6). Zij hadden financiële verliezen geleden (Hebr. 10:32-34). Dit kan hun vrijgevigheid hebben verminderd en ertoe leiden alles te gaan doen om de vroegere welstand te herwinnen. In 1 Timotheüs 6:10 lezen wij dat de geldzucht een wortel is van alle kwaad. Wees tevreden met wat je hebt. De Heere verzekert ons dat Hij voor ons zal zorgen.

Ik zal u beslist niet loslaten en Ik zal u ook beslist niet verlaten (Ps. 118:6). De Heere is voor mij een grote Helper. Ik zal niet vrezen. Wat zal een mens mij aandoen?

De gelovige kan op de Heere vertrouwen. De Heere weet wat goed is voor hem of haar. Wij moeten werken, blijmoedig geven en de rest aan de Heere overlaten. Hij heeft altijd meer te geven. Bij Hem is de beurs nooit leeg (2 Kron. 25:9).

Voorgangers

Dit gedeelte gaat over de gelovigen en hun geestelijke leiders; en de goede verhoudingen (vs. 7vv.). De schrijver begint met de lezers te

wijzen op hen die de gemeente hadden gesticht. Zij hadden hun Gods Woord gebracht, zodat zij tot geloof waren gekomen. De lezers hebben het einde van hun wandel gezien. Hun voorgangers zijn nu bij de Heere, maar hun geloof moeten zij navolgen. In de gemeente van de Heere Jezus mag geen anarchie heersen. Ook nu moeten er erkende leiders zijn, die ervoor zorgen dat alles goed functioneert en niemand vergeten wordt. Alles moet in goede orde gebeuren, dan is er blijdschap (1 Kor. 14:40). In elke gemeente behoren erkende opzieners te zijn, die toezien op zichzelf en op de kudde. Zij moeten de gemeente van God hoeden, die Hij Zich door het bloed van Zijn Zoon verworven heeft (Hand. 20:28).

Gemeentestichters laten een erfenis na, daarom moeten zij in ere worden gehouden. Hun nalatenschap was als volgt:

1. Zij hadden tot hen het Woord van God gesproken. Uit andere Bijbelgedeelten weten wij wat hiermee bedoeld wordt: de prediking van het rijke evangelie (Hand. 4:31; 8:25; 13:46), maar ook het onderwijs in de grondbeginselen van Gods Woord. Het Nieuwe Testament is er duidelijk over dat de verantwoordelijkheid van de herders van de gemeente inhoudt de kudde geestelijk te voeden, dus hun Gods Woord te brengen (Joh. 21:15-17; Hand. 2:42; 6:2; 20:20-21; 27:31-32).
2. Zij hadden een leven geleid dat de moeite waard was nagevolgd te worden. We hoeven niet eraan te twifelen dat zij broederlijke liefde, gastvrijheid, reinheid en tevredenheid getoond hebben. Ook nu moeten de leiders van de gemeenten voorbeelden van de kudde zijn, zodat de gelovigen hen kunnen navolgen.

Jezus Christus Dezelfde tot in eeuwigheid

Deze geestelijke leiders waren heengegaan en dreigden vergeten te worden (vs. 8-9). De schrijver spoort hen aan om bij alles het oog gericht te houden op de Heere Jezus Zelf, de grote Herder van de schapen (vgl. Hebr. 13:20). Voorgangers gaan heen, maar de Heere Jezus blijft voor eeuwig Dezelfde. Gisteren bewerkte Hij een volkomen verzoening voor al onze zonden door het offer van Zichzelf (Hebr. 7:27; 9:12, 26; 10:10). Heden vervult Hij in het ware heiligdom de dienst van voorbede voor al de Zijnen hier beneden (Hebr. 7:25). Voor altijd geeft de Heere Jezus ons hulp, genade, kracht en leiding. Elke nieuwe generatie moet de goede strijd van het geloof strijden, het eeuwige leven grijpen en de goede belijdenis afleggen (1 Tim. 6:12). Leiders komen en gaan, maar de Heere Jezus verandert nooit. Hij verbindt ons aan elkaar en aan Hemzelf.

De schrijver waarschuwt zijn lezers zich niet uit hun evenwicht te laten brengen door veelsoortige en ook vreemde leringen (vs. 9vv.). De verwijzing naar het altaar en de legerplaats maken duidelijk om welke vreemde leringen het gaat: het invoeren van Joodse ceremoniën, zoals de verplichte wassingen van het lichaam en het eten van het vlees van offerdieren, zoals behoorde bij de oudtestamentische tabernakeldienst. Dit was vroeger inderdaad voorgeschreven, maar al deze steeds herhaalde offers zijn niet meer nodig, omdat het éénmalige offer van het lichaam van de Heere Jezus ons reinigt van alle zonden.

Sommige lezers waren in de war gebracht en dachten dat het naleven van die praktijken noodzakelijk was voor de vergeving van de zonden. Vergeving op grond van telkens te herhalen ceremoniën is echter een verloochening van de genade van Christus. Met voedsel waarin '*geen baat wordt gevonden*' wordt geen voedsel bedoeld dat nodig is om in leven te blijven, maar het gewijde vlees van ritueel geslachte dieren waarvan de Joden hun heil verwachtten.

Wij hebben een Altaar

Dit had alles te maken met het 'altaar'. Vlees van dieren kon alleen worden gegeten, als de dieren rein waren en ritueel waren geslacht (Lev. 11). Toen de Heere Jezus de Joodse voedselvoorschriften ophief (Mark. 7:19), veranderde ook het 'altaar' waarom alles draaide in het leven van de Joden. Christus is nu ons Altaar en door Hem mogen wij voortdurend offers brengen aan God (Hebr. 13:10-16).

Het naleven van voedselvoorschriften heeft geen geestelijk nut, reinigt niet van zonde en brengt geen vrede met God. Het hart moet zijn vastheid niet vinden in voedsel, maar in Gods genade (vs. 9). Genade is Gods goedheid voor wie het niet verdient. De Heere Jezus heeft door één daad de reiniging van de zonden tot stand gebracht (Hebr. 1:3; 2:9). Het Griekse woord voor 'gesterkt worden' door genade is een juridische term: wettelijk gegarandeerd. Het verschaft de gelovige absolute zekerheid over het volbrachte werk van de Heere Jezus op het kruis. Ook voor ons is de les duidelijk: reiniging van

de zonde is een vrije gift van God. Het is niet te verkrijgen door rituele daden van priesters, zoals offers ontsteken, wierook branden of zegenspreuken uitspreken, en evenmin door eigen werken, zoals vasten en daden van berouw doen. Het offer waarin de Heere God kan rusten is dat van de Heere Jezus.

Sommige lezers vonden het een probleem dat het geloof geen zichtbare priester, tempel en offer meer heeft. Eerder in de brief waren zij erop gewezen dat de Heere Jezus hun Offer is. Nu leren zij dat de Heere Jezus ook hun Altaar is. Gelovigen hebben geestelijk gesproken dus wel een altaar, een priester en een offer. Hun altaar is het kruis van Golgotha, waar de Heere Jezus Zichzelf offerde voor al onze zonden. De nieuwtestamentische gelovigen 'eten' van dat altaar. Zij voeden zich met de Heere Jezus en Zijn volbrachte verlossingswerk. En wij weten ook dat Hij, de Hogepriester van onze belijdenis, in het ware heiligdom hierboven voor ons bidt en pleit.

Om evenals de Joodse gelovigen, tot wie de schrijver zich richtte, te begrijpen waarop hier wordt gewezen, moeten wij denken aan de Grote Verzoendag (Lev. 16). Op andere dagen mochten de dienstdoende priesters eten van het offervlees, maar dat mocht niet van het dagelijkse zondoffer en het offer op de Grote Verzoendag. Wij leren hieruit dat het christelijke altaar op twee punten beter is dan het Joodse altaar:

- 1) De Grote Verzoendag bedekte de zonden alleen tijdelijk. Het was een voorafschaduwing van het offer van de Heere Jezus Die de zonden voorgoed wegneemt.

2) Van het offer van de Grote Verzoendag mocht niemand eten. Met het offer van de Heere Jezus moet de gelovige zich echter voeden. Wat het zich voeden met Christus inhoudt, blijkt uit Johannes 6. In beeldende taal nodigt de Heere Jezus de Joden uit om te komen tot het altaar, waarop Hij geofferd zal worden als de verzoening voor al hun en onze zonden. Om leven te ontvangen, moeten wij figuurlijk gesproken Zijn vlees eten en Zijn bloed drinken (Joh. 6:48, 53-56).

Het woord 'want' in vers 11 levert het bewijs van het nooit genoeg te waarderen voorrecht van de gelovigen. De oudtestamentische priesters kregen niets van het offer op de Grote Verzoendag, doordat het vlees van het zondoffer buiten de legerplaats werd verbrand. Daarentegen putten wij onze geestelijke kracht uit Christus en Zijn offer. De lichamen van de op de Grote Verzoendag geofferde stier en bok werden buiten de Joodse legerplaats verbrand, omdat de zonden van het volk hierop waren gelegd. Daarom wijst vers 12 erop dat de Grote Verzoendag een type is, maar de Heere Jezus de werkelijkheid. Het buiten de legerplaats verbranden is een beeld van het sterven van Jezus buiten de poort. Niet in de stad, maar op de heuvel Golgotha werd Christus getroffen door Gods oordeel over onze zonden (Mark. 15:20).

Vers 12 brengt drie belangrijke zaken onder de aandacht:

1. Het doel van het Offer. De Heere Jezus leed om het volk te heiligen. Wij kunnen God alleen aanbidden en dienen als heel onze schuld en verontreiniging is weggedaan.
2. De prijs ervan. De Heere Jezus heiligde Zijn eigen volk door Zijn eigen reine bloed.

3. De plaats ervan. De Heere Jezus is ook de Zondendrager, Die door het volk werd vervloekt, verworpen en buiten de poort gedood (Lev. 24:14; Num. 15:35). Het is belangrijk te zien dat de Heere Jezus heeft geleden 'buiten de poort'. Dit houdt in dat Hij buiten de heilige stad en ook buiten de tempel geleden heeft. Hiermee wordt eens te meer duidelijk, dat de dood van Jezus een radicale en complete breuk markeert met het judaïsme. Zijn sterven luidt een nieuwe fase in van het handelen van de Heere God met Zijn eigen volk.

Laten wij tot Hem uitgaan

Uitgaan tot de Heere Jezus is de juiste reactie (vs. 13-14). De schrijver roept zijn lezers op volledig afstand te nemen van het judaïsme met zijn zichtbare altaar, zichtbare offers en zichtbare priesters, en in het geloof uitsluitend te zien op de Heere Jezus. De ware gelovige heeft part noch deel aan een godsdienstig systeem dat de Heere Jezus heeft buitengeworpen. Ook wij moeten niets te maken willen hebben met hen die de Heere Jezus verworpen, en moeten leren niet op zichtbare dingen te vertrouwen. Wij moeten menselijke godsdienstige systemen verlaten en uitgaan naar de Heere Jezus buiten de legerplaats en daar Zijn smaad dragen.

Evenals de oudtestamentische heiligen zijn de gelovigen pelgrims op aarde. Uit de Hebreeënbrief leren wij welke vier dingen hiertoe nodig zijn:

1. Het verlaten van wat aan de wereld bindt.
2. Op weg gaan naar een hemels heiligdom.
3. Doorgaan tot het doel bereikt is.
4. Onderweg ontberingen verdragen.

Gelovigen zijn pelgrims die op weg zijn naar het hemelse Jeruzalem. *Wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige* (Hebr. 13:14). Deze brief is geschreven vlak voor de vernietiging van de tempel. De priesters hadden het voorhangsel hersteld en hun dienst ook hervat, maar vers 14 zou binnenkort in vervulling gaan. In het jaar 70 na Chr. werd Jeruzalem verwoest.

De verzen 15 en 16 gaan over de juiste aanbidding. God in waarheid te aanbidden kan alleen plaatsvinden door de Heere Jezus. Wij offeren nu geen dieren meer in de tempel, maar hebben wel de toegang tot het ware heiligdom – de hemelse tabernakel – waar onze Hogepriester werkzaam is (Hebr. 8:1-2). Door Hem kunnen wij voortdurend onze offers aanbieden, nu de Heere Jezus Middelaar tussen de Heere God en Zijn volk is. Hij biedt door Zijn priesterdienst onze gebeden, dank- en lofprijzingen aan God aan (1 Tim. 2:5-6).

De Heere verlangt geen geslachte kalveren, maar aanbidding uit mensenmonden en dankbare harten. Door de Heere Jezus bidden en danken wij o.a. voor broederliefde en gastvrijheid die wij geven en ontvangen (vs. 1-2); onderling meeleven (vs. 3); huwelijken (vs. 4); Gods liefdevolle zorg en bescherming (vs. 5); alsook de door Hem gegeven leraren en voorgangers die Gods Woord met ons delen, over ons waken en ons tot voorbeeld zijn (vs. 7, 17). En zo vervolgt de

schrijver: Vergeet bij uw offers van lof en dank aan God de offers van het goeddoen en het onderlinge hulpbetoon niet, want aan zulke offers heeft de Heere een welgevallen (vs. 16).

Sommige lezers vroegen zich af of ze God nog konden behagen, nu ze niet meer konden aanbidden in de tempel te Jeruzalem. De schrijver van de Hebreeënbrief antwoordt daarop in dezelfde trant als Jakobus welke dingen God van hen verwacht:

---

*De zuivere en onbevleete godsdienst voor God en de Vader
is wezen en weduwen bezoeken in hun verdrukking en
zichzelf onbesmet bewaren van de wereld (Jak. 1:27).*

Hij zegt: Doe goed en deel uit! Welddoen is goeddoen aan medemensen als een offer aan de Heere God. Eerst geven aan de Heere en vervolgens door Hem aan de mensen (2 Kor. 8:5). Onder de eerste gelovigen waren veel armen. Onderling hulpbetoon is het uitwendige bewijs van een rein, innerlijk geloof. Deelnemen aan een dienst van aanbedding en lofprijzing is geen vervanging voor hartelijk en praktisch meeleven met onze behoeftige geloofsgenoten. Het tweede bewijst dat het eerste geen lege vorm is.

Laatste mededelingen en groeten

Gehoorzaam uw geestelijke leiders (vs. 17). Geen enkele groep kan zonder leiding ordelijk en vreedzaam functioneren. Wij moeten

beseffen dat onze leiders voor twee dingen verantwoordelijk zijn. Zij moeten 1) zorgen voor het geestelijk welzijn van de aan hen toevertrouwde gelovigen, en 2) waken over hun zielen. Het Griekse werkwoord *waken* is letterlijk de slaap verjagen. De oudsten mogen niet indutten tijdens hun werk.

De ernst van hun taak komt uit in het woord 'zielen'. De ziel geeft het eeuwige bestaan van de mens aan en het individuele van de persoon. De ziel omvat het innerlijke wezen van de mens, zijn wil, verstand en gevoel. De voorgangers moeten zich voor hun herderlijk werk verantwoorden bij de Heere. Van hen moeten de gelovigen leren hoe zij zich op hun beurt moeten verantwoorden voor de rechterstoel van Christus (2 Kor 5:10). Gelovigen moeten eraan meewerken dat de oudsten hun taak kunnen vervullen met vreugde en niet al zuchtend. Herders worden verdrietig en raken ontmoedigd als schapen eigenzinnig en weerspanning zijn. Ongehoorzaamheid schaadt niet alleen de individuele gelovige, maar ook heel de gemeente.

Onenigheid, bitterheid en verwarring doen gelovigen geen goed (vgl. Hebr. 12:15). Behalve gehoorzamen aan de plaatselijke oudsten moeten de gelovigen ook bidden voor broeders en zusters buiten de gemeente. De groep die met het woord 'ons' wordt aangeduid (vs. 18) bevindt zich in moeilijkheden, die verder niet omschreven worden. Dezelfde houding en lusteloosheid die zij hebben ten opzichte van de plaatselijke oudsten, hebben zij ten opzichte van christelijke werkers die zich over hun lage geestelijke peil zorgen maken. Als de Hebreëen zich geestelijk met hen verbonden weten en voor hen bidden, zullen ze ook naar hen luisteren. Zij moeten zich verbonden weten met de

ene wereldwijde gemeente en in het werk van de Heere betrokken raken door wederzijdse informatie en gerichte voorbede.

Geestelijke dorheid en onverschilligheid heeft uitwerking op het gebedsleven. Letterlijk staat er: Begin te bidden en blijf bidden (vs. 18). De schrijver spreekt niet over moeilijkheden, maar zegt: *Wij zijn ervan overtuigd dat wij een goed geweten hebben, omdat wij in alle dingen ook goed willen wandelen* (vs. 19). Vreest hij dat de ernstige woorden eerder in de brief verkeerd zijn begrepen? Of slaat het op de lange tijd dat hij niets van zich heeft laten horen? In ieder geval is heel duidelijk dat hij op dezelfde lijn zit als de andere schrijvers van het Nieuwe Testament, namelijk dat in de dienst van de Heere een goed getuigenis nodig is. Wanneer wij actief bezig zijn in het werk van de Heere, terwijl wij een slecht geweten hebben over bepaalde zaken, dan heeft dit een verontreinigende werking. Hij vraagt hen om te bidden dat hij eerder aan hen teruggegeven mag worden. Hieruit zien wij dat hij met hen verbonden was en het contact wil hernieuwen. Waarschijnlijk omdat zijn aanwezigheid elders nodig was, is hij zo lang van hen gescheiden geweest.

In de verzen 20 en 21 vinden we een zegenbede. Vanuit de zekerheid dat de Heere God voor ons werkt, bidt de apostel om zegen voor de Hebreëen en bevestiging in het geloof. Hij bidt tot de God van de vrede, de Bron van vrede. Hiermee wijst hij op drie waarheden:

1. De Heere heeft Zijn vrede bewerkt tussen Zichzelf en opstandige zondaars.

2. De Heere kan vrede bewerken in de harten van gelovigen die vervolgd en verdrukt worden in een voor hen vijandige omgeving (vgl. Hebr. 10:32-33).
3. De Heere kan vrede bewerken in een gemeente waar de gelovigen eerst niet met elkaar overweg konden en de leiders niet gehoorzaamd werden (Hebr. 10:24-25).

Waarom is hij er zeker van dat zijn gebeden verhoord zullen worden? Omdat de eeuwig onveranderlijke God in het verleden ook machtige dingen heeft gedaan:

- a. Hij heeft de grote Herder van de schapen, onze Heere Jezus Christus, uit de doden teruggebracht.
- b. Hij heeft met ons een eeuwig verbond gesloten op grond van het bloed van Christus.

De schrijver begint met de opstanding. Dit is de eerste keer dat de schrijver in deze brief spreekt over de opstanding. Dit heeft hij bewaard voor zijn laatste en grootste zegenbede voor de Hebreëen. De opstanding van de Heere Jezus betekent Zijn overwinning over de zonde, de dood en de satan (Hebr. 2:14-15). De Heere God is machtig om de gelovigen toe te rusten met alles wat nodig is om Zijn wil te doen (vs. 21).

Dit is de enige plaats waar de Heere Jezus de grote Herder van de schapen wordt genoemd. De Joodse lezers weten dat er in Jesaja 63:11 staat dat de Heere aan Mozes en Zijn volk dacht en Zich noemde: *Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde*. Wij weten ook vanuit Hebreëen 10:1 al dat de vele gebeurtenissen uit het

Oude Testament het nieuwe verbond vooraf schaduwen. Mozes is een type van Christus, de Rode Zee een type van het graf, de uittocht een type van de opstanding en het oude verbond een type van het nieuwe. De Heere Jezus noemt Zichzelf de Goede Herder (Joh. 10:11). Hij leidt Zijn volk als een Herder en regeert in genade en liefde. Hij redt hen door Zijn eigen bloed en bewaart hen voor Zichzelf. Hij stierf om Zijn volk te redden. Door Zijn bloed benadrukt Hij Zijn zelfopoffering als de Goede Herder (Joh. 10:15). Driemaal noemt de schrijver in dit hoofdstuk de voorgangers of oudsten zo. Zij zijn onze herders van Gods kudde (vs. 7, 17, 24). Daarom wijst hij hier op de Heere Jezus als het grote Voorbeeld voor de herders in de gemeente.

Vers 20 eindigt met de woorden: *Op grond van het bloed van het eeuwige verbond.* Dit is het tweede bewijs dat God gebeden kan beantwoorden. De opstanding van de Heere Jezus Christus uit de doden is het bewijs dat Hij door het storten van Zijn bloed voldaan heeft aan Gods eisen voor zondevergeving. Daardoor kan het eeuwige verbond van God met Zijn volk in werking treden. Om drie redenen is dit nieuwe verbond eeuwig:

1. Het is gegrond op het kostbare bloed van de Heere Jezus Christus. Hij Die sterft is God geopenbaard in het vlees. Gods Zoon offerde Zichzelf door de eeuwige Geest (Hebr. 9:14).
2. Het bewerkt eeuwig leven voor Zijn eigen schapen. Hij geeft hun eeuwig leven en zij zullen voorzeker nooit verloren gaan tot in alle eeuwigheid (Joh. 10:11-28).
3. Het is een blijvend verbond. Het verschil met het verbond van Mozes is dat het volkomen afdoende is en nooit zal worden

vervangen of opgeheven (vs. 21). We zien hier het werk van de Heere God in ons.

Het gebed is dat God ons in staat stelt te leven als gelovige. Wat is leven als een gelovige? Gods wil doen, of anders gezegd: de Heere gehoorzamen. Eerst moeten wij de rechte prediking kennen om als volwassen en geoefende gelovigen goed van kwaad te kunnen onderscheiden (Hebr. 5:13). Wij moeten ook Gods Woord goed kennen om te kunnen gehoorzamen en ernaar te leven. Omdat God in ons werkt 'door Jezus Christus', kunnen wij ernaar leven. Iemand heeft eens gezegd:

Wij kunnen als christen leven, omdat God het in en door ons doet.

De Heere Jezus is niet alleen de Hogepriester, Die bewerkt heeft dat onze zonden vergeven zijn. Doordat Hij in ons woont en werkt, geeft Hij ons als de Leidsman en Voleinder van ons geloof dagelijks ook de kracht om als gelovige te leven. Hij wil ons toerusten tot alle goed werk. Het met toerusten vertaalde Griekse werkwoord betekent *volmaken*. Het heeft een ruime betekenis. Behalve volmaakt toerusten, betekent het ook herstellen en verzoenen. Al deze begrippen zijn aanwezig in het werk van God in de gelovige. Hij verzoent, herstelt, rust toe en stelt ons in staat het goede te blijven doen. Het doel van het christenleven is de Heere vreugde te brengen. De Heere Jezus is het zo waard om nu en tot in alle eeuwigheid lof en eer te ontvangen.

Net als de lezers van toen moeten ook wij met een ontvankelijk hart luisteren naar wat in de gemeente uit de Bijbel wordt voorgelezen (vs. 22-25). De brief aan de Hebreeën is geen korte en gemakkelijke brief.

De schrijver zegt zelf dat het een preek is: ‘woorden van vermaning’. Het voorlezen van deze brief duurt een uur. Voor de eerste generatie gelovigen was dat niet lang. Een werker op doorreis maakte het wel eens veel langer (Hand. 20:7-9). Wij moeten altijd bereid zijn om te luisteren naar de prediking met uitleg en toepassing van Gods Woord. Het eerste teken van een opwekking is altijd een hernieuwd verlangen om Gods Woord te horen en toe te passen in ons eigen hart en leven.

De aankondiging van het bezoek van Timotheüs (vs. 23). Timotheüs was uit zijn gevangenschap losgelaten; en zodra hij bij de schrijver zou zijn gekomen, wilden zij samen de Hebreëen bezoeken.

Zoals alle nieuwtestamentische brieven heeft deze brief een persoonlijke groet. De schrijver brengt hen ook de groeten over van de broeders uit Italië. Alle voorgangers en gelovigen worden gegroet (vs. 24). Door het tweemaal herhaalde ‘al uw’ laat de schrijver uitkomen dat hij daarvan werkelijk niemand in de gemeente uitsluit, en dat hij wil dat zij die niet bij de voorlezing aanwezig waren later alsnog gegroet worden. Vanwege hun geestelijke problemen zal een aantal gelovigen niet bij elkaars samenkomst aanwezig zijn geweest (Hebr. 10:25). Hij wil dat allen, en vooral zij die dit het meest nodig hebben, zullen horen wat hij tegen hen te zeggen heeft.

Gods genade was voor hen allen (vs. 25). Veel brieven eindigden in die tijd met: *Moge het u of jullie goed gaan, moge de goden u welgezind zijn*. Maar als gelovigen bidden wij elkaar Gods genade toe. Genade is Gods onverdiende gunst. Als gevolg van Zijn onverdiende goedheid stierf de Heere Jezus voor al onze zonden. Uit genade zijn wij behouden en is onze grote schuld weggedaan. Uit genade

mogen wij straks het hemelse Jeruzalem binnengaan, de stad van God. Genade is de altijd voor ons beschikbare liefdevolle hulp (Hebr. 4:16). De uitdrukking ‘Amen’ is een Hebreeuws woord, dat voorwaar of zeker betekent. Dit was een gebruikelijk antwoord van een groep gelovigen, wanneer zij instemden met een gebed of met aanbidding. De schrijver verwachtte dat zijn lezers – zowel toen als nu – zouden instemmen met zijn loflied en het overige wat hij in deze leerzame brief heeft opgeschreven.

Samenvatting van dit hoofdstuk

De Hebreëen hadden een zwak geloof en weinig liefde voor hun medegelovigen. Zij behoren zich echter te kenmerken door gastvrijheid en bewogenheid (vs. 1). Zij moeten weten dat door huwelijksontrouw en geldzucht de agapé-liefde verdwijnt (vs. 4-6). In hun gehoorzaamheid aan de oudsten moet de agapé-liefde het motief zijn (vs. 7-17). Zij moeten het geloof navolgen van hun geestelijke vaders, die hen zijn voorgegaan, en zien op de Heere Jezus Die eeuwig Dezelfde is (vs. 8). Zij moeten niet terugkeren tot het Levitische systeem met zijn tijdelijke steden, tempel en altaar, dat zij hebben verlaten toen zij de Heere Jezus aannamen. Zij moeten zich één maken met de verworpen Heiland en als pelgrims reizen naar de hemelse stad (vs. 9-14). Zij moeten dankbaar, behulpzaam en aan hun oudsten gehoorzaam zijn (vs. 15-17). Zij moeten vertrouwen op Gods genade, de bron van onze kracht (vs. 18-25).

Daarom is het hernieuwde leven de enige manier om te leven als christen. Het is echt niet moeilijk als christen te leven. Het is onmogelijk uit onszelf! De Heere Jezus in ons, dat is ons leven! Men kan de kwaliteit van ons geloof in de Heere Jezus beoordelen aan de manier waarop wij ons nu gedragen. Ons leven is de graadmeter van onze leer. Ik ben dankbaar dat ik u of jou mocht dienen met het mooiste leven hier op aarde en de eeuwigheid.

Geraadpleegde literatuur

Ik ben dankbaar voor de hulp van de geschriften van:

William MacDonald: Believer's Bible Commentary, A complete Bible Commentary in one volume, Edited by Art Farstad

Dr. Warren Wiersbe: The Bible Exposition Commentary, Edited by Cook, Six volumes.

Overige publicaties van de auteur

Voorbeelden voor ons: Vrouwen en mannen in de Bijbel;
OudeSporen online uitgeverij; ISBN/EAN: 9789491797484

U is heden de Heiland geboren: Een bundel kerstmeditaties;
OudeSporen online uitgeverij; ISBN/EAN: 9789491797552

Cover

Compositie: *Hand* 123rf.com, (25569488); *Globe* ESA, 638831main_globe_east_2048.

Achtergrond: ESA, Cosmic Cliffs in Carina

Distributie:

CBC 't Gulden Boek te Houten

Website: www.cbcboek.nl

E-mail: info@cbcboek.nl